

Bank Polski

**BROSZURA INFORMACYJNA O WYMOGACH MIFID
DLA KLIENTÓW POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU POLSKIEGO
SPÓŁKA AKCYJNA**

SPIS TREŚCI:

INFORMACJE O PKO BANKU POLSKIM SA I ŚWIADCZONYCH USŁUGACH INWESTYCYJNYCH	2
ZASADY KLASYFIKACJI KLIENTÓW ORAZ PRZEPROWADZANIA OCENY ODPOWIEDNIOŚCI	4
ZAKRES PRZEKAZYWANYCH INFORMACJI I OCHRONY PRZYSŁUGUJĄCEJ POSZCZEGÓLNYM KATEGORIOM KLIENTÓW	5
ZASADY DZIAŁANIA W NAJLEPIEJ POJĘTYM INTERESIE KLIENTA	6
ZASADY ZARZĄDZANIA KONFLIKTAMI INTERESÓW	9
ZASADY PRZYJMOWANIA LUB PRZEKAZYWANIA PRZEZ BANK ŚWIADCZEŃ PIENIĘŻNYCH I NIEPIENIĘŻNYCH	10
KATALOG INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH (OGÓLNY OPIS ISTOTY I RYZYK)	10
ZASTRZEŻENIA	25

Obowiązuje od 1 grudnia 2019 r.

INFORMACJE O PKO BANKU POLSKIM SA I ŚWIADCZONYCH USŁUGACH INWESTYCYJNYCH

Dane identyfikujące

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna (dalej: „Bank”), z siedzibą w Warszawie, ul. Puławska 15, 02-515 Warszawa, zarejestrowana pod numerem KRS 0000026438 w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego; NIP: 525-000-77-38, REGON: 016298263; kapitał zakładowy (kapitał wpłacony) 1 250 000 000 zł.

Adres do korespondencji

ul. Puławska 15, 02-515 Warszawa

Kontakt telefoniczny

Infolinia Banku (czynna 24h/7dni):

- dla dzwoniących w Polsce: 0 800 302 302 – brak opłat dla numerów krajowych na terenie kraju, w pozostałych przypadkach – opłata zgodna z taryfą operatora
- dla dzwoniących w Polsce, z zagranicy i z telefonów komórkowych: (+48) 81 535 65 65 - opłata wg taryfy operatora

Kontakt elektroniczny

Formularz kontaktowy na stronie:

- www.pkobp.pl
- www.inteligo.pl

Strona internetowa

- www.pkobp.pl
- www.inteligo.pl

Bank świadczy następujące usługi inwestycyjne:

- przyjmowanie i przekazywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych,
- nabywanie lub zbywanie instrumentów finansowych na rachunek własny Banku,
- oferowanie instrumentów finansowych,
- doradztwo inwestycyjne,
- przechowywanie lub rejestrowanie instrumentów finansowych, w tym prowadzenie rachunków papierów wartościowych.

Powyższe usługi nie obejmują usług maklerskich świadczonych przez Biuro Maklerskie PKO Banku Polskiego.

Organ nadzoru

Bank posiada zezwolenie Komisji Papierów Wartościowych i Giełd z dnia 19 grudnia 2002 r. na prowadzenie rachunków papierów wartościowych. W pozostałym zakresie Bank świadczy usługi inwestycyjne na podstawie art. 70 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi. Działalność Banku podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

Komisja Nadzoru Finansowego

ul. Piękna 20

00-549 Warszawa

Oddziały Banku

Bank świadczy usługi inwestycyjne za pomocą komórek organizacyjnych i kanałów dostępu tj. Centrali, Oddziałów, Centrów Korporacyjnych Banku oraz kanałów bankowości elektronicznej iPKO i Inteligo. Lista oddziałów i centrów korporacyjnych jest dostępna na stronie internetowej www.pkobp.pl.

Instrumenty finansowe oferowane przez Bank:

- obligacje,
- bony skarbowe,
- nieskarbowe dłużne papiery wartościowe,
- jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych,
- instrumenty pochodne i terminowe (np. CIRS, IRS, FRA, opcja na stopę procentową, opcje walutowe, terminowa transakcja wymiany walut, FX swap, swap towarowy, opcja towarowa),
- produkty strukturyzowane (np. lokaty strukturyzowane),
- uprawnienia do emisji gazów cieplarnianych.

Język komunikacji

Wszelkie dokumenty i informacje wymieniane pomiędzy Klientami a Bankiem powinny być opracowane lub przetłumaczone na język polski, o ile umowa nie stanowi inaczej. Bank zastrzega sobie możliwość komunikowania się z Klientami w innym języku niż język polski.

Rejestrowanie komunikacji z Klientem

Bank rejestruje rozmowy telefoniczne oraz korespondencję elektroniczną z Klientami w zakresie czynności, które mogłyby skutkować świadczeniem jednej z usług inwestycyjnych. Bank udostępnia kopie nagrań rozmów i korespondencji z Klientem na żądanie Klienta przez okres 5 lat od pierwszego dnia roku następującego po roku, w którym zostały sporządzone lub otrzymane.

Ochrona środków finansowych i aktywów Klientów

Instrumenty finansowe rejestrowane w ramach systemu depozytowego Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. są przechowywane przez Bank na indywidualnych rachunkach papierów wartościowych prowadzonych na rzecz poszczególnych Klientów, oddzielnie od aktywów własnych Banku.

Bank jest uczestnikiem systemu rekompensat prowadzonego przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A., którego celem jest ochrona aktywów Klientów poprzez zapewnienie Klientom wypłaty środków pieniężnych oraz wartości utraconych instrumentów finansowych do równowartości w złotych 3000 euro – w 100% wartości środków objętych systemem rekompensat oraz w 90% nadwyżki ponad tę kwotę, przy czym górna granica środków objętych systemem rekompensat to równowartość w złotych 22 000 euro w przypadku:

- ogłoszenia upadłości Banku,
- prawomocnego oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości ze względu na to, że majątek Banku nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania,

- stwierdzenia przez Komisję Nadzoru Finansowego, że Bank nie jest w stanie, z powodów ściśle związanych z sytuacją finansową, wykonywać ciężących na nim zobowiązań wynikających z roszczeń Klientów i nie jest możliwe ich wykonanie w najbliższym czasie.

Powyższe wartości określają maksymalną wysokość roszczeń Klienta, niezależnie od tego, w jakiej wysokości i na ilu rachunkach posiadał aktywa Bank.

Instrumenty finansowe Klienta mogą być przekazane przez Bank do przechowywania podmiotowi trzeciemu, na podstawie umów zawartych między tym podmiotem a Bankiem. Przy wyborze podmiotu, któremu powierzone będzie przechowywanie instrumentów finansowych Klientów, Bank kieruje się należytą starannością oraz zasadami określonymi w tym zakresie przez przepisy prawa. Bank odpowiada za szkody poniesione przez Klienta wskutek działań podmiotu trzeciego, któremu Bank powierzył przechowywanie instrumentów finansowych. Fakt przechowywania instrumentów finansowych Klientów na terytorium innego państwa nie skutkuje ograniczeniem praw Klienta do posiadanych przez niego instrumentów finansowych, w tym możliwości rozporządzania nimi. Jeżeli przekazane podmiotowi trzeciemu instrumenty finansowe są przechowywane na rachunku zbiorczym, Bank w każdym momencie zapewnia możliwość wyodrębnienia instrumentów finansowych Klienta od pozostałych instrumentów finansowych zgromadzonych na tym rachunku. Zmiana podmiotu, któremu powierzone będzie przechowywanie instrumentów finansowych Klientów, nie stanowi zmiany warunków Umowy.

Środki gromadzone na rachunkach bankowych są chronione przez obowiązkowy system gwarantowania depozytów na podstawie ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji, w zakresie i do wysokości określonych w tej ustawie. Szczegóły na temat wysokości kwot oraz podmiotów objętych gwarancją, w tym podmiotów wyłączonych, są dostępne na stronach internetowych Banku, opiekuna lub w samej ustawie.

Informacja na temat składania i rozpatrywania reklamacji

- Klienci mogą składać reklamacje dotyczące produktów lub usług świadczonych przez Bank:
  - 1) w formie pisemnej – osobiście w oddziałach lub agencjach Banku albo przesyłką pocztową,
  - 2) ustnie – telefonicznie lub osobiście do protokołu podczas wizyty w oddziale lub agencji Banku,
  - 3) elektronicznie – w serwisie internetowym bankowości elektronicznej.
- Aktualne numery telefonów i adresy, pod które Klient może składać reklamacje podane są na stronie www.pkobp.pl oraz na tablicach informacyjnych w Oddziałach i Agencjach Banku.

Dodatkowo w sprawach reklamacji przyjmują:

Dyrektor Regionalnego Oddziału Detalicznego lub wyznaczony przez niego pracownik	w poniedziałek w godz. 8:00 - 16:00
Dyrektor Regionalnego Centrum Korporacyjnego lub wyznaczony przez niego pracownik	w poniedziałek w godz. 8:00 - 16:00
Dyrektor Biura Centrum Obsługi Klienta Korporacyjnego lub wyznaczony przez niego pracownik	poniedziałek – piątek w godz. 8:00 - 18:00
Dyrektor Biura Relacji z Klientami w Centrum Obsługi Klienta Detalicznego lub wyznaczony przez niego pracownik ul. Nowogrodzka 35/41; 00-950 Warszawa	poniedziałek – piątek w godz. 8:00 - 16:00
Rzecznik Klienta w sprawie, która była już rozpatrywana przez Bank i otrzymana odpowiedź Banku jest niesatysfakcjonująca, Klient po złożeniu pisemnego odwołania do Rzecznika Klienta, może umówić się na spotkanie z Rzecznikiem w siedzibie w Warszawie przy ul. Puławskiej 15 - telefonicznie nr (+48) 22 521 89 23	

- Reklamacja powinna zawierać dane identyfikacyjne Klienta (w przypadku osoby fizycznej – imię, nazwisko, PESEL, a w przypadku osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej – nazwę oraz REGON lub NIP), aktualne dane adresowe, oraz – w miarę możliwości – numer identyfikacyjny Klienta, której dotyczy reklamacja, a także treść zastrzeżenia dotyczącego produktów lub usług świadczonych przez Bank.
- Bank może zwrócić się do Klienta z prośbą o złożenie dodatkowych pisemnych informacji lub dostarczenie dodatkowych dokumentów, jeżeli uzyskanie tych informacji będzie niezbędne do rozpatrzenia reklamacji.
- Reklamacja złożona niezwłocznie po powzięciu przez Klienta zastrzeżeń, ułatwi i przyspieszy rzetelne rozpatrzenie reklamacji przez Bank.
- Na żądanie Klienta Bank potwierdza w formie pisemnej lub w inny uzgodniony sposób, fakt złożenia przez niego reklamacji.
- Bank rozpatruje reklamacje niezwłocznie w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia otrzymania reklamacji.
W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, Bank poinformuje Klienta o przewidywanym terminie udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji w przypadku Klientów – osób fizycznych, a dla pozostałych Klientów termin ten nie może przekroczyć 90 dni od dnia otrzymania reklamacji. Do zachowania przez Bank terminów określonych w zdaniach poprzedzających wystarczy wysłanie przez Bank odpowiedzi przed ich upływem.
- Po rozpatrzeniu reklamacji Klient zostanie poinformowany o jego wyniku w formie papierowej albo za pomocą innego trwałego nośnika informacji, z tym że pocztą elektroniczną jedynie na wniosek Klienta.
- Klient ma prawo do pozasądowego rozstrzygnięcia ewentualnych sporów z Bankiem wynikających z zawartej Umowy. Podmiotami właściwymi do rozstrzygnięcia sporów są:
  - 1) Bankowy Arbitraż Konsumencki działający przy Związku Banków Polskich (www.zbp.pl) w przypadku Klienta będącego konsumentem,
  - 2) Rzecznik Finansowy (www.rf.gov.pl) po wyczerpaniu drogi postępowania reklamacyjnego w przypadku Klienta, który jest osobą fizyczną.
- Klient ma prawo skorzystania z możliwości pozasądowego rozstrzygnięcia sporu dotyczącego umowy zawartej w bankowości elektronicznej, za pośrednictwem platformy ODR, funkcjonującej w krajach Unii Europejskiej, dostępnej na stronie internetowej pod adresem: <http://ec.europa.eu/consumers/odr/>.
- Niezależnie od opisanego wyżej postępowania reklamacyjnego, Klientowi w każdym czasie przysługuje prawo do wystąpienia z powództwem do właściwego sądu powszechnego.
- Organem administracji publicznej sprawującym nadzór nad działalnością Banku jest Komisja Nadzoru Finansowego.
- Szczegółowe informacje dotyczące składania i rozpatrywania reklamacji mogą zawierać postanowienia umów lub regulaminów właściwych dla poszczególnych produktów lub usług świadczonych przez Bank dla Klienta.
- Wszystkie reklamacje są rozpatrywane przez Bank z największą starannością, wnikliwie i w możliwie najkrótszym terminie.

Reklamacje można zgłaszać pod numerami telefonów:

- Infolinii
  - dla dzwoniących w Polsce: 0 800 302 302 – brak opłat dla numerów krajowych na terenie kraju, w pozostałych przypadkach – opłata zgodna z taryfą operatora
  - dla dzwoniących w Polsce, z zagranicy i z telefonów komórkowych: (+48) 81 535 65 65 - opłata wg taryfy operatora
- Infolinii Inteligo - dla dzwoniących w Polsce: 800 121 121 – opłata zgodna z taryfą operatora; oraz – w Polsce, z zagranicy i z telefonów komórkowych: +48 81 535 67 89 opłata zgodna z taryfą operatora.

ZASADY KLASYFIKACJI KLIENTÓW ORAZ PRZEPROWADZANIA OCENY ODPOWIEDNIOŚCI

Proces klasyfikacji Klientów

- Bank przed zawarciem umowy o świadczenie usług maklerskich w ramach przeprowadzania procesu kwalifikacji nadaje Klientowi jedną z poniższych kategorii zróżnicowanych pod względem poziomu ochrony inwestycyjnej:
  - klient detaliczny (o najwyższym poziomie ochrony),
  - klient profesjonalny (o średnim poziomie ochrony),
  - uprawniony kontrahent (o najniższym poziomie ochrony).Klient detaliczny i klient profesjonalny otrzymują jednolitą kategorię w zakresie wszystkich usług, z których korzysta w ramach Banku.
- Klient detaliczny to Klient niebędący Klientem profesjonalnym ani uprawnionym kontrahentem.
- Klient profesjonalny to Klient, który ma doświadczenie i wiedzę pozwalające na podejmowanie właściwych decyzji inwestycyjnych, jak również na właściwą ocenę ryzyka związanego z tymi decyzjami. Klient profesjonalny należy do dowolnej grupy poniższych podmiotów:
  - instytucje finansowe, w szczególności:
    - bank,
    - firma inwestycyjna,
    - zakład ubezpieczeń,
    - fundusz inwestycyjny, alternatywna spółka inwestycyjna, towarzystwo funduszy inwestycyjnych lub zarządzający ASI w rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi,
    - fundusz emerytalny lub towarzystwo emerytalne w rozumieniu ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych,
    - towarowy dom maklerski,
    - podmiot zawierający, w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, na własny rachunek transakcje na rynkach kontraktów terminowych, opcji lub innych instrumentów pochodnych albo na rynkach pieniężnych wyłącznie w celu zabezpieczenia pozycji zajętych na tych rynkach, lub działający w tym celu na rachunek innych członków takich rynków, o ile odpowiedzialność za wykonanie zobowiązań wynikających z tych transakcji ponoszą uczestnicy rozliczający tych rynków,
  - inwestorzy instytucjonalni niebędący instytucjami finansowymi, prowadzący regulowaną działalność na rynku finansowym – agenci transferowi, dystrybutorzy jednostek funduszy inwestycyjnych niebędący bankami ani firmami inwestycyjnymi,
  - podmioty prowadzące poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej działalność równoważną do działalności prowadzonej przez podmioty wskazane w pkt 1 i 2 – zagraniczne firmy inwestycyjne, zagraniczne instytucje kredytowe,
  - organy publiczne, które zarządzają długiem publicznym, banki centralne, Bank Światowy, Międzynarodowy Fundusz Walutowy, Europejski Bank Centralny, Europejski Bank Inwestycyjny lub inne organizacje międzynarodowe pełniące podobne funkcje,
  - inni inwestorzy instytucjonalni, których głównym przedmiotem działalności jest inwestowanie w instrumenty finansowe, w tym podmioty zajmujące się sekurytyzacją aktywów lub zawieraniem innego rodzaju transakcji finansowych – fundusze sekurytyzacyjne,
  - przedsiębiorcy, którzy spełniają co najmniej dwa z poniższych wymogów:
    - suma bilansowa tego przedsiębiorcy wynosi co najmniej 20 000 000 euro,
    - osiągnięta przez tego przedsiębiorcę roczna wartość przychodów ze sprzedaży wynosi co najmniej 40 000 000 euro,
    - kapitał własny lub fundusz własny tego przedsiębiorcy wynosi co najmniej 2 000 000 euro.
- Równowartość kwot wymienionych w pkt 3 pkt 6, wskazanych w euro, jest obliczana przy zastosowaniu średniego kursu euro ustalanego przez Narodowy Bank Polski na dzień sporządzenia przez danego przedsiębiorcę sprawozdania finansowego.
- Uprawniony kontrahent to Klient profesjonalny, z którym Bank zawiera transakcje lub pośredniczy w ich zawieraniu w ramach:
  - usługi przyjmowania i przekazywania zleceń,
  - transakcji nabywania lub zbywania instrumentów finansowych na własny rachunek.
- Bank zmienia kategorię Klienta na pisemny wniosek Klienta w odniesieniu do wszystkich instrumentów finansowych będących w ofercie, jak również usług świadczonych na rzecz Klienta.
- Bank mając na względzie zapewnienie Klientowi wysokiego poziomu bezpieczeństwa i ochrony działalności inwestycyjnej, może odmówić zmiany kategorii nadanej Klientowi na kategorię z niższym poziomem ochrony inwestycyjnej.
- Bank może zmienić kategorię Klienta na kategorię (z wyższym poziomem ochrony) z własnej inicjatywy, jeśli wejdzie w posiadanie informacji, że Klient przestał spełniać warunki pozwalające na traktowanie go jak klienta profesjonalnego. Informacja o zmianie kategorii jest przekazywana Klientowi.
- Ostateczną decyzję o kategorii Klienta podejmuje Bank.

Badanie grup docelowych oraz odpowiedniości usługi i instrumentu finansowego

- Bank przed zawarciem Umowy o świadczenie usług maklerskich zwraca się do Klienta o przedstawienie informacji dotyczących:
  - wiedzy i doświadczenia i w zakresie inwestowania na rynku finansowym, w szczególności:
    - wykształcenia, wykonywanego obecnie lub poprzednio zawodu,
    - usług i instrumentów finansowych, które są mu znane,
    - charakteru, wielkości i częstotliwości dokonywanych przez niego transakcji instrumentami finansowymi oraz okresu, w którym były dokonywane,
  - sytuacji finansowej, w szczególności źródeł i wysokości stałych dochodów, posiadanych aktywów w tym aktywów płynnych, inwestycji, nieruchomości, stałych zobowiązań finansowych,
  - celów inwestycyjnych i profilu ryzyka, w szczególności preferowanego poziomu ryzyka, potrzeb oraz długości okresu inwestycji.
- Informacje, o których mowa w pkt. 10 są pozyskiwane w celu:
  - przypisania klienta do określonej grupy docelowej,
  - oceny, czy usługi i instrumenty finansowe są odpowiednie dla Klienta biorąc pod uwagę jego osobistą sytuację z zastrzeżeniem, że ocena odpowiedniości usług niebędących doradztwem inwestycyjnym i instrumentów finansowych, które są ich przedmiotem opiera się wyłącznie na informacjach dotyczących poziomu wiedzy i doświadczenia inwestycyjnego Klienta.
- Jeżeli na podstawie informacji otrzymanych od Klienta Bank oceni, że usługa lub Instrument finansowy będący przedmiotem usługi jest nieodpowiedni dla Klienta, Bank informuje o tym Klienta w formie pisemnej albo za pomocą Elektronicznych kanałów dostępu.
- Informacje, o których mowa w pkt. 10 Bank wykorzystuje do określenia profilu ryzyka Klienta.
- Bank wymaga od Klienta cyklicznej aktualizacji informacji wskazanych w pkt. 10.
- Bank w celu dokonania oceny, o której mowa w pkt. 12 wykorzystuje dane przekazane przez Klienta Bankowi.

Badanie odpowiedniości dla usługi doradztwa inwestycyjnego

- Przed zawarciem umowy o doradztwo inwestycyjne Bank zwraca się do Klienta o wypełnienie ankiety i przedstawienie informacji dotyczących jego:

- 1) poziomu wiedzy i doświadczenia w zakresie inwestowania na rynku finansowym,
  - 2) sytuacji finansowej, w tym zdolności do ponoszenia strat,
  - 3) celów inwestycyjnych, w tym poziomu akceptowanego ryzyka,
- niezbędnych do dokonania oceny, czy usługa doradztwa inwestycyjnego jest odpowiednia dla Klienta, biorąc pod uwagę jego indywidualną sytuację (ocena odpowiedności).
17. Informacje, o których mowa w pkt. 16 uzyskiwane są w celu umożliwienia udzielenia przez Bank rekomendacji inwestycyjnych odpowiednich dla Klienta, ze względu na jego osobistą sytuację, potrzeby inwestycyjne, w szczególności zdolność do ponoszenia strat oraz poziom akceptowanego ryzyka.
18. Ocena odpowiedności przeprowadzana jest na podstawie informacji uzyskanych od Klienta lub znajdujących się w posiadaniu Banku, w oparciu o obowiązujące w Banku procedury wewnętrzne regulujące proces przeprowadzania oceny odpowiedności.
19. Klient jest zobowiązany do informowania Banku o każdorazowej zmianie w zakresie danych lub informacji, o których mowa w pkt. 16. Brak aktualizacji lub jej odmowa przez Klienta będzie skutkowało zaprzestaniem świadczenia usługi doradztwa inwestycyjnego, ze względu na brak możliwości aktualizacji ryzyka inwestycyjnego Klienta.

ZAKRES PRZEKAZYWANYCH INFORMACJI I OCHRONY PRZYSŁUGUJĄCEJ POSZCZEGÓLNYM KATEGORIOM KLIENTÓW

Zakres ochrony	Klient detaliczny	Klient profesjonalny	Uprawniony kontrahent
Bank i świadczone usługi inwestycyjne			
Przekazanie „Broszury informacyjnej” zawierającej informacje dotyczące: <ul style="list-style-type: none"> - Banku, - świadczonych usług inwestycyjnych, - oferowanych instrumentach finansowych, w tym ogólny opis charakteru i ryzyka tych instrumentów finansowych, - zasad klasyfikacji klientów, nadanej kategorii i zasad jej zmiany oraz zakresu ochrony przysługującej poszczególnym kategoriom klientów, - zasad przeprowadzania oceny odpowiedności usług inwestycyjnych i instrumentów finansowych do osobistej sytuacji klienta, - ogólnego opisu polityki przeciwdziałania konfliktom interesów, - polityki działania w najlepiej pojętym interesie klienta, - zasad przyjmowania i przekazywania zachęt. 	●	●	●
Przekazanie umów, regulaminów i innych postanowień dotyczących świadczonych usług inwestycyjnych.	●	●	●
Konflikt interesów			
Ujawnienie powstałych konfliktów interesów.	●	●	●
Przekazanie informacji szczegółowych dotyczących polityki przeciwdziałania konfliktom interesów i działań podejmowanych w celu ograniczenia ryzyka szkody dla interesów klienta (na życzenie klienta lub przed dokonaniem transakcji).	●	●	●
Ocena odpowiedności			
Ocenięcie odpowiedności usług inwestycyjnych i instrumentów finansowych do osobistej sytuacji klienta i ewentualne ostrzeżenie klienta o nieodpowiedności lub niemożności dokonania oceny wskutek nieprzekazania niezbędnych informacji.	●	● ³	● ³
Doradztwo inwestycyjne			
Przekazanie informacji dotyczących zależnego lub niezależnego charakteru i zakresu doradztwa inwestycyjnego.	●		
Przekazanie uzasadnienia, w jaki sposób rekomendacja jest odpowiednia dla klienta.	●		
Przekazanie informacji dotyczących częstotliwości, zakresu i sposobu przekazywania oceny odpowiedności – jeżeli Bank dokonuje okresowej oceny odpowiedności na potrzeby doradztwa inwestycyjnego.	●		
Przekazanie kwartalnego sprawozdania z udzielonych Rekomendacji.	●		
Koszty, opłaty i świadczenia niepieniężne (zachęty)			
Przekazanie informacji o kosztach i opłatach powiązanych z tytułu świadczonych usług inwestycyjnych i usług dodatkowych oraz ich wpływie na stopę zwrotu z inwestycji: <ul style="list-style-type: none"> - przed zawarciem umowy (<i>ex ante</i>), - rocznie, po realizacji zlecenia lub zawarciu transakcji (<i>ex post</i>). 	●	● ¹	● ¹
Przekazanie rocznej informacji o otrzymywanych i przekazywanych zachętach.	●	● ¹	● ¹
Sprawozdawczość wobec klienta			
Przekazanie informacji dotyczących charakteru, częstotliwości i terminów sprawozdań z wykonania usług inwestycyjnych, które mają być świadczyć na rzecz klienta.	●	●	●
Przekazanie ogólnego opis działań podejmowanych dla zapewnienia ochrony przechowywanych instrumentów finansowych i środków pieniężnych klienta, w tym skrócone informacje o wszelkich systemach rekompensat lub gwarancji – jeżeli Bank przechowuje instrumenty finansowe lub środki pieniężne klienta.	●	●	●
Potwierdzenie zawarcia transakcji	●	●	●
Przekazanie informacji o sposobie, w jaki transakcja została zrealizowana zgodnie z najlepiej pojętym interesem klienta (na żądanie)	●	●	
Przechowywanie i rejestrowanie aktywów klientów			
Przekazanie skróconego opisu postępowania w celu zapewnienia ochrony przechowywanych instrumentów finansowych, w tym o wszelkich systemach rekompensat i gwarancji depozytowych – jeżeli Bank przechowuje instrumenty finansowe klientów.	●	●	●
Przekazanie kwartalnego zestawienia instrumentów finansowych – jeżeli Bank przechowuje instrumenty finansowe klientów.	●	●	●
Przekazanie informacji dotyczących przechowywania instrumentów finansowych i środków pieniężnych klienta przez osoby trzecie, istnieniu i warunkach wszelkich zabezpieczeń oraz stosowaniu prawa obcego.	●	● ¹	● ¹
Inne obowiązki			
Stosowanie zasad dotyczących prawidłowego informowania klientów, w tym informacji handlowych i promocyjno-reklamowych.	●	●	
Przekazanie informacji dotyczących przyjmowania i rozpatrywania reklamacji oraz	●	●	●

alternatywnych sposobów rozwiązywania sporów (na żądanie klienta lub przy przyjęciu reklamacji).			
Przekazanie informacji dotyczących zasad nagrywania rozmów i rejestrowania korespondencji.	●	●	●

¹ zakres przekazywanych informacji może ulec ograniczeniu w drodze uzgodnień umownych z klientem

² usługa doradztwa inwestycyjnego nie jest oferowana uprawnionym kontrahentom

³ w oparciu o domniemanie prawne, że uprawniony kontrahent i klient profesjonalny są w stanie ponieść finansowo wszelkie ryzyko odpowiadające ich celom i potrzebom oraz posiadają konieczną wiedzę i doświadczenie inwestycyjne, przyjmuje się, że oferowane im usługi inwestycyjne i instrumenty finansowe są dla nich odpowiednie

ZASADY DZIAŁANIA W NAJLEPIEJ POJĘTYM INTERESIE KLIENTA

§ 1.

- Zasady działania w najlepiej pojętym interesie klienta PKO Banku Polskiego S.A., zwane dalej „Zasadami”, określają reguły postępowania Banku w związku ze świadczeniem Usług inwestycyjnych w celu umożliwienia Klientowi uzyskania możliwie najlepszego wyniku zgodnie z przepisami Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/EU wraz z aktami wykonawczymi oraz rozporządzeniami delegowanymi, a także odpowiednich aktów prawnych implementujących te przepisy do ustawodawstwa krajowego.
- Zasady stanowią politykę działania PKO Banku Polskiego SA w najlepiej pojętym interesie klienta, w związku ze świadczeniem przez PKO Bank Polski SA:
  - usługi przyjmowania i przekazywania zleceń klienta dotyczących jednostek funduszy inwestycyjnych oraz dłużnych papierów wartościowych a także
  - usług zawierania transakcji na instrumentach finansowych na rachunek własny Banku, z wyłączeniem usług maklerskich świadczonych przez Biuro Maklerskie PKO Banku Polskiego.

§ 2.

Użyte w Zasadach określenia oznaczają:

- Agent transferowy** - podmiot świadczący na rzecz towarzystw funduszy inwestycyjnych, powszechnych towarzystw emerytalnych oraz towarzystw ubezpieczeniowych usługi, polegające w szczególności na prowadzeniu rejestru uczestników funduszy inwestycyjnych oraz obsłudze rozliczeń związanych z wpłatami i wypłatami z funduszu, w tym przeliczanie środków wpłaconych przez klientów na jednostki uczestnictwa, przeliczanie odkupowanych i zbywanych jednostek uczestnictwa oraz przyjmowanie i realizacja innych dyspozycji uczestników funduszy,
- Bank** - PKO Bank Polski S.A.,
- Instrumenty finansowe** - instrumenty, o których mowa w art. 2 Ustawy, wchodzące w zakres przedmiotu działalności Banku, obejmujące w szczególności:
  - papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski,
  - dłużne papiery wartościowe inne niż wymienione w lit. a,
  - jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych (FIO) i specjalistycznych funduszy inwestycyjnych otwartych (SFIO) oraz tytuły uczestnictwa w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS),
  - instrumenty pochodne niedopuszczone do obrotu na rynku regulowanym,
- Jednostka organizacyjna** - jednostka organizacyjna Banku,
- Kategoria klienta** - klient detaliczny, klient profesjonalny albo uprawniony kontrahent w rozumieniu Ustawy,
- Klient** - osoba fizyczna, osoba prawna oraz jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która zawarła lub zamierza zawrzeć z Bankiem Umowę,
- Klient detaliczny** - klient, który został zakwalifikowany jako klient detaliczny zgodnie z zasadami klasyfikacji klientów w Banku korzystających z Usług inwestycyjnych,
- Klient profesjonalny** - klient, który został zakwalifikowany jako klient profesjonalny zgodnie z zasadami klasyfikacji klientów w Banku korzystających z Usług inwestycyjnych,
- Miejsce wykonania Zlecenia lub Transakcji** - w odniesieniu do usług, o których mowa w pkt. 17 - jedno z miejsc, o którym mowa w Załączniku do Zasad,
- Regulamin** - Regulamin świadczenia usług inwestycyjnych przez PKO Bank Polski S.A. oraz Ogólne warunki współpracy z klientami na rynku finansowym w PKO Banku Polskim S.A.,
- System informatyczny Banku** - systemy informatyczne stosowane przez Bank w celu obsługi zleceń kierowanych do ich miejsc wykonania,
- Transakcja** - zawarcie transakcji na Instrumentach finansowych na rachunek własny Banku,
- Transakcje SFT** - transakcje, o których mowa w Art. 3 pkt 11 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2365 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie przejrzystości transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ponownego wykorzystania oraz zmiany rozporządzenia (UE) nr 648/2012. W PKO Banku Polskim do Transakcji SFT realizowanych z udziałem Departamentu Skarbu zalicza się transakcje odkupu (repurchase transactions), transakcje zwrotne kupno-sprzedaż oraz sprzedaż-kupno (tzw. buy-sell back oraz sell-buy back),
- Trwały nośnik informacji** - każdy nośnik informacji umożliwiający przechowywanie przez czas niezbędny, wynikający z charakteru informacji oraz celu ich sporządzenia lub przekazania, zawartych na nim informacji w sposób uniemożliwiający ich zmianę lub pozwalający na odtworzenie informacji w wersji i formie, w jakiej zostały sporządzone lub przekazane,
- Umowa** - umowa o świadczenie usług inwestycyjnych, umowa ramowa w zakresie współpracy na rynku finansowym lub każda inna umowa zawarta z Klientem Banku, której przedmiotem są Instrumenty finansowe,
- Uprawniony kontrahent** - Klient, który został zakwalifikowany jako uprawniony kontrahent zgodnie z zasadami klasyfikacji klientów Banku korzystających z Usług inwestycyjnych,
- Usługi inwestycyjne** - czynności, o których mowa w art. 69 ust. 2 i ust. 4 Ustawy, wyodrębnione z czynności bankowych, będących przedmiotem działalności Banku, obejmujące w szczególności:
  - przyjmowanie i przekazywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych,
  - nabywanie lub zbywanie instrumentów finansowych na rachunek własny,
- Ustawa** - ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi,
- Zlecenie** - zlecenie nabycia lub zbycia Instrumentów finansowych lub oświadczenie woli wywołujące równoważne skutki, którego przedmiotem są Instrumenty finansowe.

§ 3.

- Zasady mają zastosowanie wobec Usług inwestycyjnych świadczonych na rzecz Klientów detalicznych i Klientów profesjonalnych, nie mają zastosowania wobec Uprawnionych kontrahentów.
- Zasady mają zastosowanie wobec Zleceń i Transakcji dokonywanych na Instrumentach finansowych. Zasady stosuje się odpowiednio do zawierania lokat strukturyzowanych i polis inwestycyjnych wymienionych w Załączniku nr 1 do Zasad.

§ 4.

Działaniem w najlepiej pojętym interesie Klienta jest podjęcie właściwych kroków pozwalających na osiągnięcie najbardziej korzystnych dla niego warunków realizacji Transakcji lub Zlecenia.

§ 5.

Bank nie ma obowiązku uwzględniania wszystkich możliwych miejsc realizacji Zleceń i Transakcji dostępnych na rynku Instrumentów finansowych.

§ 6.

Realizując Usługi inwestycyjne na warunkach najbardziej korzystnych dla Klienta, Bank działa:

- 1) uczciwie – dążąc do wykonania wszystkich zobowiązań wobec Klientów,
- 2) sprawiedliwie – zapewniając jednolite traktowanie Klientów należących do jednej Kategorii klienta w zakresie świadczonych usług,
- 3) profesjonalnie – zapewniając przygotowanie merytoryczne pracowników Banku.

§ 7.

1. W celu zapewnienia możliwie najlepszych warunków realizacji Zlecenia lub Transakcji, Bank bierze pod uwagę:

- 1) cenę Instrumentu finansowego w danym Miejscu wykonania Zlecenia lub transakcji,
  - 2) koszty ponoszone przez Klienta – opłaty i prowizje związane bezpośrednio w związku z realizacją Zlecenia lub zawarciem Transakcji,
  - 3) wielkość Zlecenia lub Transakcji,
  - 4) czas zawarcia Transakcji lub realizacji Zlecenia,
  - 5) prawdopodobieństwo realizacji i rozliczenia Zlecenia lub Transakcji,
  - 6) charakter Zlecenia lub Transakcji oraz inne czynniki mające istotny wpływ na jej realizację.
2. Aby uzyskać wynik możliwie najlepszy dla Klienta, Bank w pierwszej kolejności uwzględni kryteria wymienione w ust. 1 pkt 1) – 3).
3. W przypadku Zlecenia Klienta detalicznego, możliwie najlepszy wynik określa się w ujęciu ogólnym, z uwzględnieniem ceny instrumentu finansowego oraz kosztów związanych z wykonaniem transakcji, obejmujących wydatki, jakie Klient poniósłby w związku z wykonaniem Zlecenia, w szczególności opłaty transakcyjne, opłaty z tytułu rozliczenia i rozrachunku transakcji, oraz koszty ponoszone na rzecz podmiotów trzecich uczestniczących w wykonaniu Zlecenia.

§ 8.

Realizując Usługi inwestycyjne Bank uwzględni także poniższe kryteria:

- 1) charakterystykę działalności Klienta, w tym Kategorię klienta,
- 2) charakter Zlecenia lub Transakcji Klienta, w tym fakt, że Transakcja lub Zlecenie dotyczy Transakcji SFT,
- 3) cechy Instrumentu finansowego będącego przedmiotem Zlecenia lub Transakcji,
- 4) charakterystykę dostępnych Miejsc wykonania Zlecenia lub Transakcji.

§ 9.

Możliwość osiągnięcia przez Bank najbardziej korzystnych warunków realizacji Transakcji lub Zlecenia dla Klienta może być ograniczona w sytuacji wystąpienia:

- 1) nadzwyczajnej zmienności cen na rynku w odniesieniu do Instrumentów finansowych lub ich instrumentów bazowych będących przedmiotem obrotu w ramach danego systemu obrotu,
- 2) zakłóceń na rynku zagrażających możliwości realizacji Transakcji lub Zlecenia w rzetelny, prawidłowy i przejrzysty sposób,
- 3) błędów i problemów technicznych, w tym problemów z systemami udostępniania danych lub z innym systemem niezbędnym do prawidłowej realizacji Transakcji lub Zlecenia.

§ 10.

1. W celu działania w najlepiej pojętym interesie Klienta, gdy istnieje więcej niż jedno konkurencyjne Miejsce wykonania Zlecenia lub Transakcji wymienione w niniejszych Zasadach, dokonując oceny i porównania na rzecz Klienta wyników, które mogłyby zostać osiągnięte dzięki realizacji Zlecenia lub Transakcji w każdym z tych miejsc, Bank uwzględni własne prowizje i opłaty jakie ponosi w związku z dostępem do każdego z tych miejsc.
2. W odniesieniu do Instrumentów finansowych, będących przedmiotem Transakcji lub Zlecenia, dla których Miejscem wykonania Zlecenia lub Transakcji jest rachunek własny Banku, Bank weryfikuje cenę zaproponowaną Klientowi ze zgromadzonymi danymi rynkowymi wykorzystanymi do oszacowania ceny takiego instrumentu oraz, o ile jest to możliwe, w drodze porównania ich z podobnymi lub porównywalnymi Transakcjami lub Zleceniami.
3. Bank zapewnia, że podstawa kwotowania ceny Instrumentu finansowego będącego przedmiotem Transakcji lub Zlecenia, poddawana jest procesowi bieżącej weryfikacji z uwzględnieniem aktualnej sytuacji rynkowej, pozycji Banku w momencie uzgadniania warunków danej Transakcji lub Zlecenia, kryteriów wskazanych w § 7 ust. 1 oraz § 8.
4. Podstawa kwotowania ceny Instrumentu finansowego, o której mowa w ust. 3 (bez uwzględnienia marży Banku) nie może odbiegać w istotny sposób od ceny dostępnej dla Banku na rynku finansowym.
5. Przyjmuje się, że Bank działa w najlepiej pojętym interesie Klienta, jeśli zaproponowana cena Instrumentu finansowego będącego przedmiotem Transakcji lub Zlecenia, dla którego miejscem realizacji jest rachunek własny Banku, spełnia warunki, o których mowa w Załączniku nr 2.
6. Bank informuje Klienta, że miejscem realizacji Transakcji lub Zlecenia jest rachunek własny Banku.

§ 11.

1. W przypadku, gdy dla Instrumentu finansowego, będącego przedmiotem Transakcji lub Zlecenia, istnieje wyłącznie jedno Miejsce wykonania Zlecenia lub Transakcji Bank realizuje Zlecenia i Transakcje niezwłocznie, według kolejności ich przyjmowania, o ile:
  - 1) warunki i parametry Transakcji lub Zlecenia określone przez Klienta, lub
  - 2) charakter Transakcji, Zlecenia lub warunki panujące w danym momencie na rynku, umożliwią realizację Zlecenia lub Transakcji niezwłocznie i według kolejności ich przyjmowania.
2. Bank ma prawo do odmowy zawarcia Transakcji lub wykonania Zlecenia w przypadkach określonych w Regulaminach lub w Umowie.

§ 12.

1. Bank, realizując Usługi inwestycyjne zastrzega, że wszelkiego rodzaju dyspozycje i instrukcje ze strony Klienta mogą uniemożliwić Bankowi podjęcie kroków i działań opracowanych i wdrożonych w ramach niniejszych Zasad w celu zapewnienia możliwie najlepszego wyniku przy realizacji Transakcji lub Zlecenia w odniesieniu do elementów, których takie dyspozycje i instrukcje dotyczą.
2. W sytuacji, gdy Klient udziela Bankowi szczegółowych dyspozycji lub określa wszystkie szczegółowe warunki realizacji Transakcji lub Zlecenia, Bank realizuje Transakcję lub Zlecenie zgodnie z tymi dyspozycjami lub warunkami. Obowiązek działania w najlepiej pojętym interesie Klienta uważa się za spełniony, jeśli Bank zrealizował Transakcję lub Zlecenie działając zgodnie ze szczegółowymi dyspozycjami lub warunkami wskazanymi przez Klienta.

§ 13.

1. Bank określa w Tabeli nr 1 Miejsca wykonania Zlecenia lub Transakcji wykorzystywane w odniesieniu do każdej kategorii Instrumentów finansowych.
2. Miejsca wykonania Zlecenia lub Transakcji wymienione w Tabeli 1 Bank uznaje za miejsca pozwalające mu konsekwentnie wypełnić obowiązek podejmowania wszelkich działań wystarczających do uzyskania możliwie najlepszego wyniku przy realizacji Transakcji lub Zlecenia Klienta.

§ 14.

Bank zawierając z Klientami Transakcje określone w Tabeli nr 1 poniżej, wykonuje czynności stanowiące nabywanie lub zbywanie tych Instrumentów finansowych na rachunek własny Banku.

§ 15.

Bank realizuje Zlecenia Klienta po wskazaniu przez niego jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych będących przedmiotem Zlecenia.

§ 16.

Zlecenia Klientów, o których mowa w §15 są niezwłocznie przekazywane do Agenta transferowego, za pomocą systemu Agenta transferowego, na zasadach określonych w odpowiednich umowach z towarzystwami funduszy inwestycyjnych.

§ 17.

- Bank przekazuje Klientowi, w sposób jasny, jednoznaczny i niewprowadzający w błąd, informacje o:
  - stosowanych zasadach działania w najlepiej pojętym interesie Klienta,
  - istotnych zmianach zasad działania w najlepiej pojętym interesie Klienta, za pomocą trwałego nośnika informacji lub za pośrednictwem strony internetowej.
- Informacje o zasadach działania w najlepiej pojętym interesie Klienta są udostępnione na stronie internetowej Banku, przy czym Bank zobowiązany jest do systematycznej weryfikacji i aktualizacji tych informacji.
- Informacje o zasadach działania w najlepiej pojętym interesie klienta są zawarte na stronie internetowej Banku tak długo, jak jest to uzasadnione do tego, aby klient mógł się z nimi zapoznać.
- Bank jest zobowiązany do udzielenia Klientowi dodatkowych wyjaśnień w zakresie stosowanych Zasad oraz procesu ich okresowego przeglądu w terminie nie dłuższym niż 30 dni od momentu złożenia przez Klienta pisemnego wniosku o udzielenie dodatkowych informacji.

§ 18.

Klient otrzymuje Zasady przed zawarciem Umowy i wyraża zgodę na ich stosowanie przez podpisanie Umowy oraz każdorazowo przy dokonaniu istotnych zmian Zasad.

§ 19.

- W celu sprawdzenia, czy Bank spełnił obowiązek działania w najlepiej pojętym interesie Klienta zgodnie z niniejszymi Zasadami, Klient może zwrócić się do Banku z prośbą o udzielenie informacji, w jaki sposób Bank wywiązał się ze zobowiązania do działania w najlepiej pojętym interesie Klienta.
- Zapytanie Klienta o udzielenie informacji, o którym mowa w ust. 1, nie jest traktowane jako reklamacja Klienta.
- W przypadku realizacji Transakcji lub Zlecenia na rzecz Klientów detalicznych, Bank przekazuje tym Klientom związane informacje na temat stosowanych Zasad, ze szczególnym uwzględnieniem czynników wskazanych w § 7 ust. 1.

Tabela nr 1. Zlecenia i Transakcje, do których mają zastosowanie Zasady działania w najlepiej pojętym interesie Klienta PKO Banku Polskiego S.A.

Rodzaj Transakcji lub Zlecenia	Instrument finansowy	Miejsce wykonania Zlecenia lub Transakcji
Transakcje na rynku instrumentów finansowych zawierane przez uprawnionych pracowników Departamentu Skarbu	1. Transakcje na rynku dłużnych papierów wartościowych, w tym: obligacje Skarbu Państwa, bony skarbowe, obligacje korporacyjne, obligacje komunalne, zagraniczne papiery wartościowe. 2. Instrumenty pochodne niedopuszczone do obrotu na rynku regulowanym: – negocjowane terminowe transakcje wymiany walut wymiennalnych, – negocjowane transakcje FX Swap, – opcje walutowe, – terminowe transakcje stopy procentowej FRA, – transakcje zamiany stóp procentowych IRS, – walutowe transakcje zamiany stóp procentowych CIRS, – swapy towarowe, – opcje towarowe, – opcje na stopę procentową, – transakcje na rynku uprawnień do emisji gazów cieplarnianych.	Rachunek własny Banku
Zlecenia dotyczące jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych	jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych (FIO) i specjalistycznych funduszy inwestycyjnych otwartych (SFIO) oraz tytuły uczestnictwa w przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS)	Agent transferowy PKO BP Finat sp. z o.o.
Transakcje dotyczące strukturyzowanych instrumentów finansowych	Lokaty strukturyzowane; lokata dwuwalutowa z inwestycją w opcję walutową; lokata inwestycyjna	Rachunek własny Banku

Tabela nr 2. Maksymalna wysokość marży, jakie mogą

zostać uwzględnione w ramach kwotowania ceny Transakcji w podziale na poszczególne rodzaje Transakcji

Transakcja	Przykładowa kwota / nominal Transakcji (w PLN)	Maksymalna wysokość marży	
		Procentowo w stosunku do kwoty Transakcji / nominalu Transakcji	Nominalnie dla przykładowej kwoty / nominalu Transakcji (w PLN)
Negocjowana terminowa transakcja wymiany walut wymiennalnych	100 000	5,00%	5 000
Negocjowana transakcja FX Swap	100 000	5,00%	5 000
Transakcja opcji walutowej	100 000	5,00%	5 000
Transakcja swapa towarowego	200 000	5,00%	10 000

Transakcja opcji towarowej	200 000	5,00%	10 000
Zawieranie transakcji na rynku dłużnych papierów wartościowych	200 000	5,00%	10 000
Transakcja pochodna na uprawnienie do emicji CO2	200 000	5,00 %	10 000
Lokata dwuwalutowa z inwestycją w opcję walutową	200 000	3,00%	6 000
Lokata inwestycyjna	200 000	2,50%	5 000
Transakcja zamiany stóp procentowych IRS	1 000 000	2,00% p. a.	20 000 p. a.
Walutowa transakcja zamiany stóp procentowych CIRS	1 000 000	2,00% p. a.	20 000 p. a.
Opcja na stopę procentową	1 000 000	5,00%	50 000
Terminowa transakcja stopy procentowej FRA	1 000 000	5,00%	50 000

Wyjaśnienia:

1. Marża może zostać uwzględniona w ramach uzgadniania warunków Transakcji (zawarcia pierwotnej Transakcji), jak i każdorazowej modyfikacji tych warunków (np. przyspieszenie rozliczenia, odroczenie rozliczenia, częściowe rozliczenie, zamknięcie i przedterminowe rozliczenie, przedterminowe wycofanie lokaty, jednostronne zamknięcie lokaty).
2. W przypadku Transakcji o zmiennym w czasie nominale/kwocie, na potrzeby weryfikacji, czy marża w ujęciu procentowym nie przekracza maksymalnego poziomu zdefiniowanego w tabeli powyżej, za nominal/kwotę Transakcji przyjmuje się maksymalny nominal/kwotę Transakcji w okresie życia Transakcji.
3. Marże maksymalne dla Transakcji zamiany stóp procentowych IRS oraz Walutowej transakcji zamiany stóp procentowych CIRS zostały przedstawione w skali jednego roku (p.a. – *per annum*).

ZASADY ZARZĄDZANIA KONFLIKTAMI INTERESÓW

1. Konflikt interesów to okoliczności znane Bankowi, mogące doprowadzić do powstania sprzeczności pomiędzy interesem:
  - 1) Banku, a interesem Klienta,
  - 2) osoby powiązanej z Bankiem, a interesem Klienta,
  - 3) kilku Klientów Banku.
2. Bank przeciwdziała występowaniu okoliczności uznawanych za konflikty interesów w celu świadczenia usług inwestycyjnych w sposób uczciwy i rzetelny, z uwzględnieniem najlepiej pojętego interesu Klienta, poprzez:
  - 1) identyfikowanie źródeł mogących powodować konflikty interesów,
  - 2) unikanie sytuacji mogących powodować konflikty interesów,
  - 3) zapobieganie sytuacji mogących powodować konflikty interesów.
3. W przypadku zaistnienia konfliktu interesów Bank podejmuje wszelkie działania w celu wyeliminowania bądź ograniczenia jego negatywnego wpływu na interes Klienta.
4. Bank informuje Klienta przed i po zawarciu umowy w zakresie usług inwestycyjnych o istniejącym konflikcie interesów w przypadku, gdy nie jest możliwe całkowite wyeliminowanie jego wpływu na interes Klienta. Przez umowę w zakresie usług inwestycyjnych, rozumie się umowę o świadczenie usług inwestycyjnych, umowę ramową w zakresie współpracy na rynku finansowym lub każdą inną umowę zawartą z Klientem Banku, której przedmiotem są Instrumenty finansowe.
5. W przypadku przekazania Klientowi informacji, o której mowa w pkt. 4 przed zawarciem umowy w zakresie usług inwestycyjnych, do zawarcia umowy może dojść wyłącznie po potwierdzeniu przez Klienta:
  - 1) faktu otrzymania tej informacji, oraz
  - 2) woli zawarcia z Bankiem umowy o świadczenie usług inwestycyjnych.
6. W przypadku przekazania Klientowi informacji, o której mowa w pkt 4, po zawarciu umowy w zakresie usług inwestycyjnych, Bank powstrzymuje się od świadczenia usług inwestycyjnych na rzecz Klienta do czasu otrzymania wyraźnego oświadczenia Klienta o kontynuacji lub rozwiązaniu umowy.
7. Bank przekazuje na żądanie Klienta, przy użyciu trwałego nośnika informacji lub za pośrednictwem strony internetowej Banku szczegółowe informacje dotyczące stosowanych zasad zarządzania konfliktem interesów.
8. Bank w ramach prowadzonej działalności gospodarczej pełni na rynku finansowym rolę animatora (tzw. market maker), która polega między innymi na podawaniu cen, przyjmowaniu i wykonywaniu zleceń oraz zawieraniu transakcji na rachunek własny z Klientami i kontrahentami finansowymi. W efekcie tych czynności, będąc jednocześnie stroną wielu transakcji i kontraktów finansowych, Bank zarządza ryzykiem otwartych pozycji przez zawieranie na rynku finansowym na własny rachunek transakcji zabezpieczających, co może być źródłem konfliktu interesów w stosunku do Klientów i kontrahentów finansowych. Transakcje zabezpieczające mogą być przeprowadzane przez Bank przed, w trakcie i po ustaleniu cen dla transakcji z Klientami i kontrahentami finansowymi lub ustaleniu wskaźników referencyjnych. Z tego względu mogą mieć wpływ na poziom cen rynkowych, poziom cen podawanych Klientom i kontrahentom finansowym, wysokość wskaźników referencyjnych a także mogą wpływać na prawdopodobieństwo wystąpienia innych okoliczności takich jak: aktywacja lub dezaktywacja opcji barierowych, binarych, a także realizację przyjętych wcześniej Zleceń Klientów i kontrahentów finansowych. Bank, zawierając na rynku finansowym transakcje we własnym celu gospodarczym, dokłada starań, aby zminimalizować ich wpływ na poziom cen rynkowych i wysokość wskaźników referencyjnych poprzez stosowanie mechanizmów mających na celu uniknięcie nadmiernego wpływu na rynek, a także zarządza konfliktem interesów w tym zakresie.
9. Bank świadczy na rzecz emitentów usługę oferowania nieskarbowych papierów dłużnych, przyjmując równocześnie od potencjalnych nabywców Zlecenia nabycia tych papierów. Bank może także nabywać instrumenty finansowe, które są przedmiotem powyższych usług, na własny rachunek. Ze względu na sprzeczne dążenia poszczególnych podmiotów w zakresie warunków instrumentów finansowych, powyższe

okoliczności mogą być na etapie przygotowywania i przeprowadzania emisji źródłem konfliktu interesów pomiędzy Bankiem i jego kontrahentami oraz pomiędzy kontrahentami: emitentem a nabywcami. Konflikt interesów może powstać także w procesie przydziału (alokacji) papierów. Bank może ponadto posiadać informacje, istotne w kontekście sytuacji finansowej emitentów, jednakże nie jest zobowiązany do ich udostępniania nabywcom emitowanych przez nich papierów dłużnych. Bank może także świadczyć na rzecz emitentów i podmiotów z nimi powiązanych inne usługi, w tym usługi doradcze.

10. Bank, świadcząc na rzecz Klientów usługę doradztwa inwestycyjnego, świadczy ją w sposób zależny, określony w Regulaminie świadczenia usług inwestycyjnych przez PKO Bank Polski SA. Taki sposób świadczenia usługi doradztwa inwestycyjnego oznacza, m.in. że przedmiot osobistej rekomendacji udzielanej Klientowi w związku ze świadczeniem tej usługi może ograniczać się do instrumentów finansowych emitowanych, sprzedawanych lub wystawianych przez podmioty pozostające z Bankiem w bliskich powiązaniach osobowych lub kapitałowych, w tym należące do Grupy Kapitałowej Banku („GKB”). Ponadto Bank nie jest objęty całkowitym zakazem przyjmowania świadczeń pieniężnych lub świadczeń niepieniężnych od podmiotu trzeciego w związku ze świadczeniem tej usługi. Powyższe okoliczności mogą być źródłem konfliktu interesów pomiędzy Bankiem, podmiotami z GKB a Klientami Banku w zakresie świadczonej usługi doradztwa inwestycyjnego.

ZASADY PRYJMOWANIA LUB PRZEKAZYWANIA PRZEZ BANK ŚWIADCZEŃ PIENIĘŻNYCH I NIEPIENIĘŻNYCH

1. PKO Bank Polski SA (Bank) świadcząc na rzecz klienta usługi w zakresie działalności prowadzonej na podstawie art. 70 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (usługi inwestycyjne), nie może przyjmować ani przekazywać jakichkolwiek świadczeń pieniężnych, w tym opłat lub prowizji, ani jakichkolwiek świadczeń niepieniężnych z wyłączeniem:
  - 1) świadczeń pieniężnych lub niepieniężnych przyjmowanych od Klienta lub od osoby działającej w jego imieniu oraz świadczeń pieniężnych lub niepieniężnych przekazywanych Klientowi lub osobie działającej w jego imieniu (w szczególności standardowe opłaty lub prowizje),
  - 2) świadczeń pieniężnych lub niepieniężnych przyjmowanych lub przekazywanych osobie trzeciej, które są niezbędne do wykonywania danej usługi inwestycyjnej na rzecz Klienta, w szczególności:
    - a) kosztów z tytułu przechowywania instrumentów finansowych Klienta i środków pieniężnych powierzonych przez Klienta,
    - b) opłat pobieranych przez podmiot organizujący system obrotu instrumentami finansowymi oraz opłat za rozliczenie i rozrachunek transakcji,
    - c) opłat na rzecz organu nadzoru,
    - d) podatków, należności publicznoprawnych oraz innych opłat, których obowiązek zapłaty wynika z przepisów prawa,
    - e) opłat związanych z wymianą walutową,
  - 3) zachęt, jeżeli:
    - a) są one przyjmowane albo przekazywane w celu poprawienia jakości usługi inwestycyjnej świadczonej przez Bank na rzecz Klienta,
    - b) ich przyjęcie lub przekazanie nie ma negatywnego wpływu na działanie przez Bank w sposób rzetelny i profesjonalny, zgodnie z zasadami uczciwego obrotu oraz zgodnie z najlepiej pojętymi interesami Klienta,
    - c) informacja o zachętach, w tym o ich istocie i wysokości, a w przypadku gdy wysokość takich świadczeń nie może zostać oszacowana - o sposobie ustalania ich wysokości, została przekazana Klientowi lub potencjalnemu Klientowi w sposób rzetelny, dokładny i zrozumiały przed rozpoczęciem świadczenia danej usługi inwestycyjnej, przy czym warunek ten uznaje się za spełniony również w przypadku przekazania Klientowi lub potencjalnemu Klientowi informacji sporządzonej w formie ujednoliconej.
2. Ogólne zasady dopuszczalności przyjęcia lub przekazania zachęty określają przepisy prawa powszechnie obowiązującego, w szczególności ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi oraz rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz banków powierniczych.
3. Przyjmuje się, że zachęta ma na celu podniesienie jakości odpowiedniej usługi świadczonej na rzecz Klienta lub potencjalnego Klienta, jeżeli spełnia ona łącznie następujące warunki:
  - 1) jest uzasadniona świadczeniem usługi dodatkowej lub usługi poprawiającej jakość usługi świadczonej na rzecz Klienta lub potencjalnego Klienta, w stopniu proporcjonalnym do poziomu otrzymanej zachęty,
  - 2) nie przynosi bezpośredniej korzyści Bankowi, jego akcjonariuszom, pracownikom lub osobom pozostającym z Bankiem w stosunku zlecenia lub innym stosunku prawnym o podobnym charakterze, nie przynosząc przy tym wymiernej korzyści danemu Klientowi lub potencjalnemu Klientowi,
  - 3) w przypadku zachęty przyjmowanej bieżąco - jest uzasadniona przyniesieniem bieżącej bądź ciągłej korzyści danemu Klientowi lub potencjalnemu Klientowi.
4. Przyjęcie lub przekazanie zachęty nie jest dopuszczalne, jeżeli jej przyjęcie lub przekazanie narażałoby Bank na ryzyko świadczenia usługi inwestycyjnej w sposób nierzetelny, nieprofesjonalny, niezgodny z zasadami uczciwego obrotu lub nieuwzględniający należycie interesów Klientów lub potencjalnych Klientów.
5. Usługi badawcze świadczone przez osoby trzecie na rzecz Banku w zakresie, w jakim świadczy on usługi inwestycyjne na rzecz Klientów, są świadczone w zamian za zapłatę dokonaną przez Bank z jego własnych środków.
6. Mając na uwadze treść pkt. 1-4 Bank jako dystrybutor jednostek uczestnictwa może otrzymywać następujące korzyści od towarzystw funduszy inwestycyjnych wynikające z realizacji usługi przyjmowania i przekazywania Zleceń:
  - 1) opłatę za czynności poprawiające jakość świadczonych usług w zakresie funduszy inwestycyjnych w wysokości poniesionych kosztów, nie więcej niż 0,2% rocznie od aktywów zgromadzonych na rejestrach Klientów funduszy inwestycyjnych otwartych i specjalistycznych funduszy inwestycyjnych otwartych,
  - 2) możliwość korzystania z oprogramowania udostępnianego przez agentów transferowych, służącego do obsługi uczestników funduszy inwestycyjnych,
  - 3) uczestnictwo pracowników Banku w szkoleniach prowadzonych przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych,
  - 4) otrzymywanie przez pracowników Banku nagród rzeczowych i pieniężnych w wyniku organizowanych konkursów lub imprez,
  - 5) część opłaty pobieranej przez towarzystwo z tytułu osiągniętych wyników za zarządzanie funduszem, jeżeli przewiduje to umowa dystrybucyjna.Ponadto Bank świadcząc usługi inwestycyjne może otrzymywać od kontrahentów analizy/komentarze rynkowe oraz makroekonomiczne oraz może organizować szkolenia dla klientów i potencjalnych klientów dotyczące oferowanych produktów bankowych.
7. Szczegółowe informacje na temat przyjmowanych i przekazywanych zachęt Bank przekazuje m.in. za pośrednictwem strony internetowej www.pkobp.pl.

KATALOG INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ USŁUG INWESTYCYJNYCH

(OGÓLNY OPIS ISTOTY I RYZYK)

OBLIGACJE I BONY SKARBOWE

1) Cechy charakterystyczne

Bony skarbowe to krótkoterminowe papiery wartościowe Skarbu Państwa sprzedawane z dyskontem. W dniu wykupu Klient otrzymuje wartość nominalną. Dochód nabywcy stanowi różnica między wartością nominalną a kosztem zakupu. Rentowność inwestycji obliczana jest zwyczajowo na bazie 360 dni (w przypadku transakcji bezwarunkowych), a więc w sposób korzystniejszy niż w przypadku lokat terminowych.

Bony skarbowe to instrumenty dyskontowe emitowane na okres od 1 tygodnia do 1 roku. Wartość nominalna jednego bonu to 10 000 PLN.

Obligacje skarbowe to średnio- i długoterminowy dłużny papier wartościowy, emitowany przez Skarb Państwa. Kupony oprocentowane są według stopy stałej lub zmiennej. Wartość nominalna jednej obligacji to 1 000 PLN.

Rodzaje obligacji ze względu na oprocentowanie:

- stałe, oparte o kupon płacony rocznie: obligacje pięcioletnie (PS), obligacje dziesięcioletnie (DS), obligacje dwudziestoletnie (WS),
- oparte na dyskoncie: dwuletnie obligacje zerokuponowe (OK),
- zmienne: obligacje dziesięcioletnie, oparte na rentowności 52-tyg. bonów skarbowych (DZ), obligacje dwunastoletnie, indeksowane wskaźnikiem inflacji powiększonym o stały kupon płacony rocznie (IZ), obligacje oparte na stawce WIBOR 6 miesięczny (WZ).

Papiery wartościowe rządu Stanów Zjednoczonych stanowią zobowiązania skarbowe rządu Stanów Zjednoczonych. Amerykański rynek skarbowych papierów dłużnych jest największy na świecie. Zobowiązania te dzieli się na trzy główne rodzaje:

- bony skarbowe (Treasury bills, zwane: T-bills),
- średnioterminowe obligacje skarbowe (Treasury notes, zwane: T-notes),
- długoterminowe obligacje skarbowe (Treasury bonds, zwane: T-bonds).

Obligacje emitowane są na okresy dwuletnie, trzyletnie, pięcioletnie, dziesięcioletnie i trzydziestoletnie. Nominał amerykańskiej obligacji skarbowej wynosi 1 000 USD. Kupony płatne są co pół roku. Ceny dla obligacji amerykańskich podawane są w konwencji ułamkowej, gdzie minimalna jednostka jest równa 1/32 (lub 1/64) punktu procentowego wartości nominalnej. Amerykańskie bony skarbowe są instrumentami dyskontowymi o terminach zapadalności do 1 roku.

Papiery wartościowe Niemieckiego Rządu Federalnego stanowią zobowiązania rządu niemieckiego. Niemiecki rynek skarbowych papierów dłużnych jest największy w Europie. Do najbardziej popularnych i najbardziej płynnych papierów skarbowych należą:

- bony skarbowe (Bubills) - Unverzinsliche Schatzanweisungen,
- obligacje dwuletnie (Schätze) - Bundesschatzungsweisungen,
- obligacje pięcioletnie (Bobl) - Bundesobligationen.

Obligacje emitowane są na okresy dwuletnie, pięcioletnie oraz od 10 do 30 lat. Nominał niemieckich obligacji skarbowych to 0,01 EUR. Kupony płatne są raz do roku. Bony skarbowe są instrumentami dyskontowymi o nominale 0,01 EUR.

Euroobligacje Skarbu Państwa emitowane przez Rząd Polski na okresy od 2 do 30 lat, stałokuponowe - kupon płatny raz lub dwa razy w roku w zależności od waluty.

Transakcje na rynku papierów dłużnych obejmują:

- transakcje bezwarunkowe:
  - transakcje kupna, w ramach których Klient zobowiązuje się do kupna, a Bank do sprzedaży określonych dłużnych papierów wartościowych w zamian za ustaloną zapłatę,
  - transakcje sprzedaży, w ramach których Klient zobowiązuje się do sprzedaży, a Bank do zakupu określonych dłużnych papierów wartościowych w zamian za ustaloną zapłatę,
- transakcje warunkowe:
  - transakcje, w ramach których właściciel dłużnych papierów wartościowych zobowiązuje się do ich sprzedaży, a następnie ich odkupu w określonym późniejszym terminie, po cenach ustalonych z góry w dniu zawarcia transakcji.

Rozliczenie transakcji następuje w uzgodnionej pomiędzy stronami dacie waluty.

2) Cel inwestycyjny

Skarbowe papiery dłużne są przeznaczone dla Klientów pragnących lokować posiadane nadwyżki finansowe w instrumenty bezpieczne, tak jak w przypadku polskich obligacji i bonów skarbowych, i dające jednocześnie atrakcyjne stopy zwrotu.

3) Opłaty

Marża Banku może zostać uwzględniona w cenie instrumentu finansowego. Maksymalna wysokość marży wskazana jest w Zasadach działania w najlepiej pojętym interesie klienta PKO Banku Polskiego S.A.

Wysokość opłat i prowizji związanych z prowadzeniem rachunku papierów wartościowych i rachunku depozytowego, przechowywaniem papierów wartościowych oraz rozliczaniem transakcji i operacji na papierach wartościowych, określona została w „Umowie świadczenia usługi powiernictwa papierów wartościowych przez Powszechną Kasę Oszczędności Bank Polski Spółkę Akcyjną”.

Uwaga:

- nabywca dłużnych papierów wartościowych samodzielnie ocenia i ponosi ryzyko kredytowe emitenta papierów dłużnych;
- Bank nie ponosi odpowiedzialności wobec Klienta za zobowiązania emitenta papierów dłużnych, będących przedmiotem transakcji;
- występuje możliwość niekorzystnej dla Klienta zmiany rynkowej ceny papierów dłużnych w momencie ich sprzedaży przez Klienta w ramach transakcji bezwarunkowej, dokonywanej przed terminem wykupu papierów wartościowych przez emitenta.

OBLIGACJE KORPORACYJNE

1) Cechy charakterystyczne

Obligacje korporacyjne są papierami wartościowymi, stanowiącymi zobowiązanie podmiotu gospodarczego do zapłaty należności głównej (wykupu według wartości nominalnej) oraz naliczonych odsetek (o ile są przewidziane). Oznacza to, że obligacja wyemitowana przez przedsiębiorstwo jest zaciągniętym przez nie długiem w zamian za określone oprocentowanie (lub różnicę pomiędzy wartością nominalną a ceną emisyjną) i zwrot wartości nominalnej w ustalonym terminie wykupu.

Obligacje korporacyjne są instrumentem finansowania krótko-, średnio- i długoterminowym. Wykup obligacji korporacyjnych następuje w terminie miesiąca do kilku lat od daty emisji. Podmiot gospodarczy emituje obligacje w celu pozyskania kapitału np. na cele inwestycyjne, spłatę zobowiązań, rozwój sieci sprzedaży itp. Przedsiębiorstwo pożyczając pieniądze nie traci ani nie ogranicza swojej samodzielności przez emisję obligacji. Pożyczkodawca tym samym nie uzyskuje prawa do podejmowania decyzji w przedsiębiorstwie.

Bank w przypadku obligacji korporacyjnych może występować w roli:

- organizatora emisji, to jest podmiotu świadczącego na rzecz emitenta wszechstronne usługi związane z przygotowaniem, znalezieniem nabywców, przeprowadzeniem, rozliczeniem i obsługą emisji,
- przyjmującego i przekazującego zlecenia nabycia obligacji,
- podmiotu nabywającego na rynku pierwotnym obligacje na własny rachunek,
- organizatora rynku wtórnego, kupując i sprzedając obligacje ze swojego portfela.

Dla inwestorów dochodem z inwestycji w obligacje są uzyskane odsetki, czasami oferowane jest również dyskonto (cena sprzedaży niższa od wartości nominalnej). Oprocentowanie obligacji może być stałe lub zmienne.

Transakcje na rynku obligacji korporacyjnych obejmują transakcje bezwarunkowe:

- transakcje objęcia obligacji na rynku pierwotnym,
- transakcje kupna, w ramach których Klient zobowiązuje się do kupna, a Bank do sprzedaży określonych dłużnych papierów wartościowych w zamian za ustaloną zapłatę,
- transakcje sprzedaży, w ramach których Klient zobowiązuje się do sprzedaży, a Bank do zakupu określonych dłużnych papierów wartościowych w zamian za ustaloną zapłatę (przedmiotem transakcji sprzedaży mogą być obligacje korporacyjne nabyte wcześniej przez Klienta od Banku w ramach odrębnej transakcji).

Rozliczenie transakcji następuje w uzgodnionej pomiędzy stronami dacie waluty.

2) Cel inwestycyjny

Obligacje korporacyjne są przeznaczone dla Klientów pragnących inwestować posiadane nadwyżki finansowe w instrumenty o zróżnicowanym poziomie ryzyka, dające atrakcyjne stopy zwrotu.

3) Opłaty

Marża Banku może zostać uwzględniona w cenie instrumentu finansowego. Maksymalna wysokość marży wskazana jest w Zasadach działania w najlepiej pojętym interesie klienta Banku.

Wysokość opłat i prowizji związanych z prowadzeniem rachunku papierów wartościowych i rachunku depozytowego, przechowywaniem papierów wartościowych oraz rozliczaniem transakcji i operacji na papierach wartościowych, określona została w „Umowie świadczenia usługi powiernictwa papierów wartościowych przez Powszechną Kasę Oszczędności Bank Polski Spółkę Akcyjną”.

Uwaga:

- nabywca dłużnych papierów wartościowych samodzielnie ocenia i ponosi ryzyko kredytowe emitenta papierów dłużnych;
- Bank nie ponosi odpowiedzialności wobec Klienta za zobowiązania emitenta papierów dłużnych, będących przedmiotem transakcji;
- występuje możliwość niekorzystnej dla Klienta zmiany rynkowej ceny papierów dłużnych w momencie ich sprzedaży przez Klienta w ramach transakcji bezwarunkowej, dokonywanej przed terminem wykupu papierów wartościowych przez emitenta.

OBLIGACJE KOMUNALNE

1) Cechy charakterystyczne

Obligacje komunalne są papierami wartościowymi, stanowiącymi zobowiązanie jednostki samorządu terytorialnego do zapłaty należności głównej (wykupu według wartości nominalnej) oraz odsetek naliczonych. Obligacje komunalne są zazwyczaj instrumentem finansowania średnio- i długoterminowym. Bank w przypadku obligacji komunalnych może występować w podwójnej roli jako organizatora nowej emisji oraz animatora rynku wtórnego.

Emisja obligacji komunalnych odbywa się na podstawie ustaw: o obligacjach, o finansach publicznych oraz w zależności od szczebla samorządu: o samorządzie gminnym, powiatowym lub wojewódzkim. Do przeprowadzenia emisji konieczna jest uchwała Rady Gminy, Powiatu lub Sejmiku Województwa, która - zgodnie z ustawą o obligacjach - powinna określić m.in. cel emisji obligacji.

Transakcje na rynku obligacji komunalnych obejmują transakcje bezwarunkowe:

- transakcje kupna, w ramach których Klient zobowiązuje się do kupna, a Bank do sprzedaży określonych dłużnych papierów wartościowych w zamian za ustaloną zapłatę,
- transakcje sprzedaży, w ramach których Klient zobowiązuje się do sprzedaży, a Bank do zakupu określonych dłużnych papierów wartościowych w zamian za ustaloną zapłatę (przedmiotem transakcji sprzedaży mogą być obligacje komunalne nabyte wcześniej przez Klienta od Banku w ramach odrębnej transakcji).

Rozliczenie transakcji następuje w uzgodnionej pomiędzy stronami dacie waluty.

2) Cel inwestycyjny

Obligacje komunalne są przeznaczone dla Klientów pragnących inwestować posiadane nadwyżki finansowe w instrumenty o zróżnicowanym poziomie ryzyka, dające atrakcyjne stopy zwrotu.

3) Opłaty

Marża Banku może zostać uwzględniona w cenie instrumentu finansowego. Maksymalna wysokość marży wskazana jest w Zasadach działania w najlepiej pojętym interesie klienta Banku.

Wysokość opłat i prowizji związanych z prowadzeniem rachunku papierów wartościowych i rachunku depozytowego, przechowywaniem papierów wartościowych oraz rozliczaniem transakcji i operacji na papierach wartościowych, określona została w „Umowie świadczenia usługi powiernictwa papierów wartościowych przez Powszechną Kasę Oszczędności Bank Polski Spółkę Akcyjną”.

Uwaga:

- nabywca dłużnych papierów wartościowych samodzielnie ocenia i ponosi ryzyko kredytowe emitenta papierów dłużnych;
- Bank nie ponosi odpowiedzialności wobec Klienta za zobowiązania emitenta papierów dłużnych, będących przedmiotem transakcji;

- występuje możliwość niekorzystnej dla Klienta zmiany rynkowej ceny papierów dłużnych w momencie ich sprzedaży przez Klienta w ramach transakcji bezwarunkowej, dokonywanej przed terminem wykupu papierów wartościowych przez emitenta.

NABYWANIE OBLIGACJI KOMUNALNYCH

1) Cechy charakterystyczne

Nabywanie obligacji komunalnych jest usługą, która może być świadczona przez Bank na rzecz jednostek samorządu terytorialnego: gmin, powiatów i województw oraz związków komunalnych (zwanym dalej „Emitentem”). W ramach tej usługi Bank zobowiązuje się do nabycia na rachunek własny obligacji wyemitowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego (patrz opis instrumentu „Obligacje komunalne”). Szczegółową charakterystykę nabywanych obligacji, zasady nabywania obligacji przez Bank oraz ponoszone przez Emitenta koszty i opłaty określa umowa emisyjna zawarta między Emitentem a Bankiem. W związku z organizacją emisji Bank może świadczyć na rzecz Emitenta także usługi polegające na prowadzeniu ewidencji obligacji (jako podmiot uprawniony zgodnie z art. 8 ust. 2 pkt 5 ustawy o obligacjach) oraz pośredniczeniu w wypłacie świadczeń z obligacji. Obligacje po nabyciu przez Bank mogą podlegać dalszemu obrotowi na rynku wtórnym.

2) Cel inwestycyjny

Obligacje mogą być emitowane przez jednostki samorządu terytorialnego na cele wskazane w art. 89 ust. 1 ustawy o finansach publicznych: pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu, finansowanie planowanego deficytu budżetu, spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań oraz wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej

3) Koszty i opłaty

Emitent ponosi koszty związane z oprocentowaniem obligacji oraz prowizjami za organizację emisji. Oprocentowanie jest wypłacane aktualnemu posiadaczowi obligacji, którym może być Bank lub inny podmiot (w przypadku sprzedaży obligacji na rynku wtórnym). Prowizje za organizację emisji są ponoszone na rzecz Banku. Wysokość i sposoby wypłaty oprocentowania i prowizji są określone w umowie emisyjnej.

NABYWANIE OBLIGACJI KORPORACYJNYCH

1) Cechy charakterystyczne

Nabywanie obligacji korporacyjnych jest usługą, która może być świadczona przez Bank na rzecz prowadzących działalność gospodarczą spółek akcyjnych i spółek z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Polsce, a wyjątkowo także dla innych podmiotów korporacyjnych, które są uprawnione do emitowania obligacji zgodnie z ustawą o obligacjach (zwanym dalej „Emitentem”). W ramach tej usługi Bank zobowiązuje się do nabycia na rachunek własny obligacji wyemitowanych przez jednostkę Emitenta (patrz opis instrumentu „Obligacje korporacyjne”). Szczegółową charakterystykę nabywanych obligacji, zasady nabywania obligacji przez Bank oraz ponoszone przez Emitenta koszty i opłaty określa umowa emisyjna zawarta między Emitentem a Bankiem. W związku z organizacją emisji Bank może świadczyć na rzecz Emitenta także usługi polegające na prowadzeniu ewidencji obligacji (jako podmiot uprawniony zgodnie z art. 8 ust. 2 pkt 5 ustawy o obligacjach) oraz pośredniczeniu w wypłacie świadczeń z obligacji. Obligacje po nabyciu przez Bank mogą podlegać dalszemu obrotowi na rynku wtórnym.

2) Cel emisji

Obligacje mogą być emitowane m.in. w celu sfinansowania wydatków inwestycyjnych, refinansowania istniejącego zadłużenia oraz pokrycia bieżących potrzeb pożyczkowych Emitenta.

3) Koszty i opłaty

Emitent ponosi koszty związane z oprocentowaniem obligacji oraz prowizjami za organizację i obsługę emisji. Oprocentowanie jest wypłacane aktualnemu posiadaczowi obligacji, którym może być Bank lub inny podmiot (w przypadku sprzedaży obligacji na rynku wtórnym). Prowizje za organizację i obsługę emisji są ponoszone na rzecz Banku. Wysokość i sposoby wypłaty oprocentowania i prowizji są określone w umowie emisyjnej.

OFEROWANIE OBLIGACJI KORPORACYJNYCH

1) Cechy charakterystyczne

Oferowanie obligacji korporacyjnych jest usługą, która może być świadczona przez Bank na rzecz prowadzących działalność gospodarczą spółek akcyjnych i spółek z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Polsce, a wyjątkowo także dla innych podmiotów korporacyjnych, które są uprawnione do emitowania obligacji zgodnie z ustawą o obligacjach (zwanym dalej „Emitentem”). W ramach tej usługi Bank podejmuje czynności mające na celu znalezienie nabywców dla obligacji, które mają zostać wyemitowane przez Emitenta. Usługa świadczona jest na zasadzie najlepszych starań (best efforts), czyli bez zapewnienia powodzenia emisji. Podstawowe warunki (zazwyczaj z wyłączeniem warunków cenowych) emitowanych obligacji, a także zakres działań Banku oraz krąg potencjalnych nabywców są określone w umowie emisyjnej, zawieranej pomiędzy Bankiem i Emitentem. Umowa Emisyjna określa także koszty i opłaty, ponoszone przez Emitenta na rzecz Banku. Warunki cenowe obligacji (wysokość oprocentowania lub cena emisyjna) są określane przez Emitenta na podstawie otrzymanych od Banku informacji o popycie na obligacje. W związku z organizacją emisji Bank może świadczyć na rzecz Emitenta także usługi polegające na prowadzeniu ewidencji obligacji (jako podmiot uprawniony zgodnie z art. 8 ust. 2 pkt 5 ustawy o obligacjach) oraz pośredniczeniu w wypłacie świadczeń z obligacji.

2) Cel emisji

Obligacje mogą być emitowane m.in. w celu sfinansowania wydatków inwestycyjnych, refinansowania istniejącego zadłużenia oraz pokrycia bieżących potrzeb pożyczkowych Emitenta.

3) Koszty i opłaty

Emitent ponosi koszty związane z oprocentowaniem obligacji oraz prowizjami za organizację i obsługę emisji. Oprocentowanie jest wypłacane aktualnym posiadaczom obligacji. Prowizje za organizację i obsługę emisji są ponoszone na rzecz Banku. Wysokość i sposoby wypłaty oprocentowania i prowizji są określone w umowie emisyjnej i warunkach emisji obligacji.

TYTUŁY UCZESTNICTWA OTWARTYCH FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH

1) Cechy charakterystyczne

Fundusz inwestycyjny stanowi formę wspólnego inwestowania polegającą na zbiorowym lokowaniu środków pieniężnych wpłaconych przez uczestników funduszu, czyli Klientów. Uczestnikami mogą być zarówno osoby fizyczne, jak i osoby prawne np. przedsiębiorstwa, miasta, gminy, związki wyznaniowe oraz podmioty nie posiadające osobowości prawnej.

Majątek funduszu, czyli środki pochodzące z wpłat uczestników jest zarządzany przez specjalistów zatrudnionych w odrębnym podmiocie np. Towarzystwie Funduszy Inwestycyjnych (TFI) lub innej spółce zarządzającej. Zadaniem zarządzającego portfelem funduszu jest inwestowanie powierzonych mu pieniędzy w sposób zgodny z polityką inwestycyjną funduszu i prowadzący do osiągnięcia zysku dla uczestników funduszu.

Istotną cechą funduszu jest posiadanie osobowości prawnej, co oznacza m.in. że w razie upadłości banku przechowującego jego aktywa (banku depozytariusza), TFI lub spółki zarządzającej aktywa zgromadzone w funduszach nie wchodzi w skład masy upadłościowej banku depozytariusza, TFI ani spółki zarządzającej.

Fundusze inwestycyjne dają Klientom szerokie możliwości budowania własnej strategii inwestycyjnej, poprzez dostęp do rozwiązań krajowych i zagranicznych o różnej polityce inwestycyjnej, dopasowanej do preferencji Klienta w zakresie horyzontu, ryzyka czy oczekiwanej stopy zwrotu.

Formy działania funduszy inwestycyjnych:

- fundusz inwestycyjny otwarty (FIO) - Funduszu zbywa i odkupuje jednostki uczestnictwa z częstotliwością określoną w statucie funduszu, nie rzadziej niż raz na 7 dni. Klient ma możliwość nabycia jednostek uczestnictwa bez ograniczeń, każdego dnia roboczego według ich aktualnej wartości. Fundusz krajowy posiada osobowość prawną i siedzibę w Polsce oraz podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego. Natomiast fundusz zagraniczny posiada osobowość prawną i musi mieć siedzibę w państwie członkowskim Unii Europejskiej. Warunkiem dostępności jednostek uczestnictwa funduszu zagranicznego w Polsce jest złożenie przez fundusz notyfikacji w Komisji Nadzoru Finansowego.
- specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty (SFIO) - Poszczególne subfundusze prowadzą własną politykę inwestycyjną, która może być bardziej liberalna w porównaniu z funduszem otwartym, np. w zakresie dozwolonego udziału papierów wartościowych jednej spółki w ogólnych aktywach funduszu.
- fundusz inwestycyjny zamknięty (FIZ) - Dostępność certyfikatów inwestycyjnych FIZ (będących papierami wartościowymi) jest uzależniona od tego, czy fundusz jest publicznym czy też niepublicznym funduszem inwestycyjnym. Jeżeli jest to niepubliczny Fundusz inwestycyjny, wówczas charakteryzuje się ograniczoną dostępnością tzn. emituje certyfikaty inwestycyjne na warunkach określonych w Warunkach Emisji. W przypadku publicznych funduszy inwestycyjnych emisja certyfikatów inwestycyjnych przeprowadzana jest w ofercie publicznej na podstawie Prospektu Emisyjnego, dostępnego u Oferującego oraz innych wskazanych w Prospekcie podmiotów a obrót wyemitowanymi certyfikatami dokonywany jest na rynku regulowanym. Certyfikaty inwestycyjne niepublicznych FIZ dostępne są w ograniczonym zakresie. Oferowane są w trybie oferty prywatnej, podmiotem uprawnionym do ich wykupu na żądanie uczestnika jest tylko FIZ na zasadach określonych w statucie FIZ.

Klasyfikacja funduszy inwestycyjnych:

- **fundusze akcyjne** - inwestują przede wszystkim w akcje oraz inne udziałowe papiery wartościowe (prawa do akcji, kwity depozytowe), stanowią fundusze inwestycyjne o wysokim poziomie ryzyka, ale jednocześnie dające szansę osiągnięcia wyższych stóp zwrotu niż z obligacji przy długim terminie inwestycji. Minimalny horyzont inwestycji to 5 lat;
- **fundusze dłużne** - inwestują swoje aktywa przede wszystkim w papiery wartościowe o stałym dochodzie m.in. obligacje Skarbu Państwa, komunalne lub korporacyjne; bony skarbowe, głównie o średnim lub długim okresie zapadalności; należą do bezpieczniejszych funduszy inwestycyjnych, ale nie są pozbawione ryzyk inwestycyjnych. Ich celem jest dążenie do uzyskania wyższej stopy zwrotu niż z depozytów bankowych poprzez dochód bieżący, jak i przyrost kapitału z inwestycji. Tego typu fundusze przeznaczone są dla inwestorów, których horyzont inwestycyjny wynosi minimum 2 lata;
- **fundusze rynku pieniężnego (FRP)** - charakteryzują się wysokim stopniem płynności i dywersyfikacji; ich celem jest zapewnienie zysków odpowiadających stopom rynku pieniężnego lub utrzymanie wartości inwestycji albo obydwu ww. celom łącznie, ale nie są pozbawione ryzyk inwestycyjnych; inwestują w instrumenty finansowe o krótkich terminach zapadalności i wysokiej jakości kredytowej głównie: bony skarbowe, certyfikaty depozytowe, bony komercyjne i depozyty. Przeznaczone są dla inwestorów poszukujących płynności, których horyzont inwestycyjny wynosi przynajmniej 1 rok.
- **fundusze mieszane** - inwestują w różne klasy aktywów np.: udziałowe papiery wartościowe (w tym akcje), papiery o stałym dochodzie (obligacje, instrumenty rynku pieniężnego). Wśród funduszy mieszanych wyróżniamy następujące kategorie funduszy:
  - ✓ **fundusze z ochroną kapitału** - podstawową zasadą ich polityki inwestycyjnej jest dążenie do zabezpieczenia przed spadkiem wartości jednostki uczestnictwa poniżej określonego poziomu poprzez alokowanie portfela inwestycyjnego w udziałowe papiery wartościowe, instrumenty pochodne oraz papiery wartościowe o stałym dochodzie; poziom zabezpieczenia kapitału może być stały lub ulegać zmianom, zgodnie z zasadami określonymi w statucie lub prospekcie informacyjnym; minimalny horyzont inwestycji to 3 lata,
  - ✓ **fundusze stabilnego wzrostu** - ich poziom ryzyka jest wyższy niż w przypadku funduszy obligacyjnych, ponieważ ich celem jest dążenie do długoterminowego wzrostu kapitału poprzez inwestowanie w akcje i obligacje, przy zapewnieniu ograniczonego dochodu bieżącego. Tego typu fundusze przeznaczone są dla inwestorów poszukujących dywersyfikacji pomiędzy instrumentami dłużnymi, papierami wartościowymi i instrumentami udziałowym, z przewagą obligacji i innych instrumentów o podobnych ryzykach; minimalny horyzont inwestycji to 3 lata,
  - ✓ **fundusze zrównoważone** - ich poziom ryzyka jest wyższy niż w przypadku funduszy stabilnego wzrostu; polityka inwestycyjna funduszu zakłada dążenie do długoterminowego wzrostu kapitału poprzez inwestowanie w akcje i obligacje, przy zapewnieniu ograniczonego dochodu bieżącego; minimalny horyzont inwestycji to 4 lata,
- **fundusze aktywnej alokacji i selektywne** - fundusze dla których udział akcji oraz innych udziałowych papierów wartościowych w portfelu lokat kształtuje się w szerokim przedziale; w skład portfela inwestycyjnego może wchodzić wiele klas aktywów m.in. akcje, obligacje skarbowe, obligacje korporacyjne, obligacje rynków wschodzących, tytuły uczestnictwa zagranicznych funduszy; taka konstrukcja portfela funduszu umożliwia dywersyfikację ryzyka, wypracowywanie stałego dochodu i wzrost wartości aktywów w długim horyzoncie czasowym; minimalny horyzont inwestycji to 5 lat;
- **fundusze aktywów niepublicznych** - fundusze specjalizujące się w inwestycjach na niepublicznym rynku kapitałowym m.in. papiery wartościowe niebędące przedmiotem oferty publicznej lub niedopuszczone do obrotu na rynku regulowanym, instrumenty rynku pieniężnego wyemitowane przez spółki niepubliczne; charakteryzują się małą płynnością; minimalny horyzont inwestycji i grupa inwestorów, dla których są one przeznaczone mogą być zróżnicowane w zależności od realizowanej polityki inwestycyjnej;
- **fundusze absolutnej stopy zwrotu** - należą do grupy najbardziej zdywersyfikowanych funduszy, których celem jest osiągnięcie dodatniej stopy zwrotu w długim horyzoncie czasowym, niezależnie od koniunktury rynkowej; inwestują w zależności od przyjętej polityki inwestycyjnej w różne klasy aktywów, tj. akcje, obligacje oraz tzw. inwestycje alternatywne (surowce, nieruchomości, private equity); minimalny horyzont inwestycji i grupa inwestorów, dla których są one przeznaczone mogą być zróżnicowane w zależności od realizowanej polityki inwestycyjnej.

W ramach usług inwestycyjnych, Bank oferuje jednostki uczestnictwa funduszy i subfunduszy inwestycyjnych zarządzanych przez PKO TFI SA.

Waluty:

- PLN, USD, EUR

Limity transakcji:

- Od 100 PLN

Wymogi prawne:

- spełnienie warunków zawarcia umowy określonych w regulaminie świadczenia usług inwestycyjnych przez Bank, w szczególności dotyczących kategoryzacji i oceny odpowiedniości instrumentów finansowych,
- zawarcie umowy o świadczenie usług inwestycyjnych przez Bank, złożenie dyspozycji otwarcia rejestru i nabycia jednostek uczestnictwa.

Szczegółowe informacje o funduszach i subfunduszach inwestycyjnych oferowanych przez Bank, w szczególności ich walucie, kategorii jednostek uczestnictwa, minimalnej kwocie transakcji oraz wymogach szczegółowych transakcji zawiera Prospekt informacyjny funduszu, Tabela opłat i oraz inne dokumenty dostępne w oddziałach i na stronie internetowej Banku: <http://www.pkobp.pl/klienci-indywidualni/fundusze-inwestycyjne> oraz Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych: <http://www.pkotfi.pl>.

2) Cel inwestycyjny

Cele inwestycyjne funduszu inwestycyjnego są określone ustawowo. Dla funduszu inwestycyjnego otwartego może to być:

- Ochrona realnej wartości aktywów funduszu, lub
- Osiąganie przychodów z lokat netto funduszu, lub
- Wzrost wartości aktywów w wyniku wzrostu wartości lokat.

W powyższych granicach, konkretny cel wskazuje statut danego funduszu.

Inwestycja w fundusz inwestycyjny jest formą lokowania nadwyżek finansowych dla osób, które nie dysponują czasem na indywidualne poszukiwanie najkorzystniejszych inwestycji, bądź nie są ekspertami na rynku kapitałowym. W zależności od indywidualnej skłonności do podejmowania ryzyka inwestor może wybrać fundusz najlepiej dopasowany do jego potrzeb inwestycyjnych.

3) Opłaty

Zgodnie z aktualną Tabelą opłat i Kluczowymi Informacjami dla Inwestorów funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez PKO TFI S.A., udostępnionymi w oddziałach i na stronie internetowej PKO TFI S.A.: <http://www.pkotfi.pl>.

W przypadku nabycia jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych za pomocą serwisu iPKO, opis opłat i prowizji pobieranych za nabycie, odkupienie lub konwersję jest zawarty na stronie internetowej Banku.

LOKATA STRUKTURYZOWANA

1) Cechy charakterystyczne

Lokata strukturyzowana jest produktem otwierającym przed inwestorami możliwości inwestowania z pełną gwarancją kapitału, zarówno na tradycyjnych (np. akcje) jak i alternatywnych rynkach (np. towary, waluty, nieruchomości).

Ta forma inwestycji stanowi dobre narzędzie do dywersyfikacji portfela inwestycyjnego oraz zwiększania potencjalnych zysków i może stanowić uzupełnienie do tradycyjnych form inwestowania.

Lokata strukturyzowana jest połączeniem - depozytu bankowego mającego zapewnić zwrot gwarantowanego kapitału oraz części inwestycyjnej, pracującej na potencjalne zyski.

Część inwestycyjna przeznaczona jest na zakup instrumentów finansowych (najczęściej opcji), które pozwolą na realizację określonej strategii inwestycyjnej stworzonej i opisanej szczegółowo dla każdej lokaty inwestycyjnej.

Klient nabywając lokaty strukturyzowane uzyskuje możliwość osiągnięcia ponadprzeciętnych zysków po spełnieniu określonych warunków. Osiągnięcie zysków nie jest jednak gwarantowane przez Bank. Bank gwarantuje jedynie zwrot określonej z góry kwoty zainwestowanego kapitału w momencie zakończenia czasu trwania inwestycji.

Lokaty strukturyzowane mogą być oferowane wyłącznie z pełną gwarancją kapitału, co oznacza, że w dniu zapadalności inwestycji, inwestor otrzymuje zwrot minimum 100% zainwestowanego kapitału.

Wartość lokaty strukturyzowanej w trakcie inwestycji podlega wahaniom i zależy od wartości jego poszczególnych części składowych, czyli bieżącej wartości kapitału depozytu bankowego i części inwestycyjnej. Wartość depozytu bankowego rośnie wraz z upływem czasu i nie podlega wahaniom natomiast wartość części inwestycyjnej waha się i zależy od rozwoju sytuacji na rynku, o który oparta jest inwestycja.

Przed zainwestowaniem środków w lokatę strukturyzowaną Klient powinien zapoznać się ze strategią inwestycyjną stworzoną i opisaną szczegółowo dla każdej lokaty strukturyzowanej oraz innymi warunkami tej inwestycji przygotowanymi przez Bank.

Wymogi formalne:

- podpisanie Umowy o świadczenia usług inwestycyjnych przez Bank.

2) Cel inwestycyjny

Lokaty strukturyzowane są produktem przeznaczonym dla inwestorów, którzy chcą:

- uzyskiwać atrakcyjne stopy zwrotu z inwestycji,
- dywersyfikować swój portfel inwestycyjny zarówno pod względem geograficznym poprzez inwestycje na światowych i lokalnych rynkach (np. Polska, Europa, USA, Chiny) jak i inwestycje w różne klasy aktywów (np. towarów, nieruchomości, walut),
- dbać o bezpieczeństwo zainwestowanego kapitału wykorzystując mechanizm gwarancji kapitału.

3) Rozliczenie transakcji

W dniu zakończenia inwestycji inwestor otrzymuje w sumie:

- całość zainwestowanego kapitału,
- kupon, wyliczony na podstawie formuły opisanej w określonej strategii inwestycyjnej stworzonej i opisanej szczegółowo w potwierdzeniu otwarcia rachunku lokaty strukturyzowanej.

4) Opłaty

Dla lokat strukturyzowanych kosztem dla klienta jest marża Banku wbudowana w strukturę opcyjną, której wysokość wskazywana jest w Dokumencie zawierającym kluczowe informacje. Dokument ten jest przygotowywany oddzielnie dla każdej subskrypcji lokaty strukturyzowanej.

Informacja na temat pozostałych opłat i prowizji związanych z usługą inwestycyjną lub inwestycją w dany produkt podana jest w Tabeli opłat i prowizji obowiązującej w Banku lub Regulaminie właściwym dla danej usługi lub produktu.

Uwagi:

- Klient może zerwać lokatę strukturyzowaną przed datą zapadalności,
- W przypadku zerwania lokaty strukturyzowanej przed datą zapadalności Klient otrzyma wartość zainwestowanego kapitału pomniejszoną o opłatę pobieraną z tytułu likwidacji lokaty strukturyzowanej przed terminem zakończenia inwestycji. Klient w związku z powyższym musi liczyć się z możliwością utraty części wpłaconych środków a zwrot środków z tytułu zerwania może nastąpić kilka dni po złożeniu dyspozycji zerwania.
- Bank oferuje lokaty strukturyzowane na bazie okresowych subskrypcji. Informacje dotyczące aktualnych subskrypcji dostępne są na stronie internetowej i w placówkach Banku.

LOKATA Z FUNDUSZEM

1) Cechy charakterystyczne

Lokata z funduszem to produkt inwestycyjny łączący w sobie jednocześnie lokowanie środków na depozycie bankowym oraz inwestycję w jednostki wybranych funduszy inwestycyjnych.

Część depozytowa to standardowa lokata terminowa o podanym oprocentowaniu oraz okresie zapadalności określonych w warunkach Lokaty z funduszem. Fundusz inwestycyjny to działający na podstawie ustawy z 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych podmiot posiadający osobowość prawną. Jego działalność koncentruje się na lokowaniu środków pieniężnych zebranych publicznie bądź niepublicznie. W zamian za środki wpłacane przez Klientów fundusz otwarty zbywa na rzecz uczestnika funduszu jednostki uczestnictwa. Ich wartość zależy od poczynionych przez fundusz inwestycji. Okresowo fundusz dokonuje ustalenia wartości aktywów netto oraz dzieli ją przez liczbę jednostek uczestnictwa, a wyliczona wartość jednostki publikowana jest w środkach masowego przekazu oraz na stronach internetowych. Jednostki uczestnictwa są zbywane i odkupywane przez Fundusz po cenie wynikającej z wartości jednostek danego dnia, po uwzględnieniu ewentualnych opłat manipulacyjnych pobieranych przy zbywaniu lub odkupywaniu przez fundusz jednostek uczestnictwa.

Zasady podziału i alokacji środków określone są każdorazowo w warunkach danej Lokaty. Po zapadnięciu części depozytowej klient otrzymuje posiadany w tej części kapitał oraz odsetki należne za okres lokaty. Część ulokowana w fundusze inwestycyjne pozostaje natomiast do dyspozycji klienta. Jednostki funduszy przechowywane są na rejestrze uczestnika.

Wymogi prawne:

Zawarcie Umowy o świadczenia usług inwestycyjnych przez PKO Bank Polski SA, przystąpienie przez uczestnika do produktu, w tym otwarcie rejestru w funduszach inwestycyjnych i zaakceptowanie zasad produktu.

2) Cel inwestycyjny

Cele inwestycyjne funduszu inwestycyjnego są określone ustawowo. Dla funduszu inwestycyjnego otwartego może to być:

- Ochrona realnej wartości aktywów funduszu, lub
- Osiąganie przychodów z lokat netto funduszu, lub
- Wzrost wartości aktywów w wyniku wzrostu wartości lokat.

W powyższych granicach, konkretny cel wskazuje statut danego funduszu.

Inwestycja w fundusz inwestycyjny jest formą lokowania nadwyżek finansowych dla osób, które nie dysponują czasem na indywidualne poszukiwanie najkorzystniejszych inwestycji, bądź nie są ekspertami na rynku kapitałowym. W zależności od indywidualnej skłonności do podejmowania ryzyka inwestor może wybrać fundusz najlepiej dopasowany do jego potrzeb inwestycyjnych.

3) Dostępne instrumenty

W zależności od warunków Lokaty z funduszem, w części dotyczącej inwestycji w fundusze, mogą być dostępne instrumenty wskazane w części „TYTUŁY UCZESTNICTWA OTWARTYCH FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH”, z wyłączeniem funduszy inwestycyjny zamkniętych (FIZ).

Fundusze nie gwarantują realizacji założonego celu inwestycyjnego, ani uzyskania określonego wyniku inwestycyjnego. Przed nabyciem jednostek uczestnictwa należy zapoznać się z treścią prospektu informacyjnego, w tym statutu, odpowiedniego funduszu inwestycyjnego PKO TFI S.A.

4) Opłaty

- Zgodnie z Taryfą Prowizji i Opłat PKO BP S.A. oraz opłatami wskazanymi w tabeli opłat udostępnionej przez fundusz inwestycyjny i warunkach produktu,
- Lokata z funduszem może być obciążona dodatkową opłatą z tytułu odkupienia jednostek uczestnictwa w okresie przewidzianym w warunkach Lokaty z funduszem.

NEGOCJOWANA TERMINOWA TRANSAKCYJA WYMIANY WALUT WYMIENIALNYCH

1) Cechy charakterystyczne

Negocjowana terminowa transakcja wymiany walut wymienialnych umożliwia wymianę (kupno lub sprzedaż) waluty wymienialnej za walutę kwotowaną po kursie ustalonym w dniu zawarcia transakcji pomiędzy Bankiem a Klientem z terminem realizacji od 3 dni roboczych licząc od dnia zawarcia transakcji.

Ze względu na sposób rozliczenia wyróżniamy następujące typy transakcji terminowej:

- Non-deliverable forward (NDF) - rozliczaną poprzez zamknięcie z zastosowaniem kursu zamknięcia i wypłatę kwoty rozliczenia w dacie waluty, albo

- Average Rate Forward (ARF) - rozliczaną poprzez zamknięcie z zastosowaniem kursu będący średnią arytmetyczną wyznaczoną z kursów średnich, w okresie obserwacji i wypłatę kwoty rozliczenia w dacie waluty; jeżeli walutą kwotowaną jest PLN kursem średnim jest fixing NBP, a dla pozostałych walut - fixing ECB lub fixing LME, albo
- dostawę waluty po ustalonym kursie terminowym, albo
- Time Option - rozliczaną przez dostawę waluty w dowolnym dniu roboczym przypadającym w okresie pomiędzy datą opcji a datą waluty;

Klient ma prawo zawarcia z Bankiem transakcji zamykającej nie później niż w dniu, na który przypada data waluty wcześniej zawartej transakcji terminowej rozliczanej przez zamknięcie

Istnieje możliwość przyspieszenia bądź odroczenia rozliczenia transakcji terminowej, z wyłączeniem transakcji Time Option.

Formy zabezpieczeń:

W dniu zawarcia transakcji Klient zobowiązany jest do ustanowienia zabezpieczenia w formie depozytu gwarancyjnego i w wysokości określonej przez Bank. Bank może odstąpić od wymogu zabezpieczenia transakcji. Dotyczy to transakcji z Klientem, dla którego Bank posiada wolne limity na realizację transakcji skarbowych.

2) Cel zawarcia transakcji

Negocjowana terminowa transakcja wymiany walut wymiennalnych może być wykorzystywana jako zabezpieczenie przed wzrostem kursów walutowych bądź jako zabezpieczenie przed spadkiem kursów walutowych przyszłych transakcji handlowych, kosztu pozyskiwanego kapitału lub zysku z inwestycji.

3) Opłaty

Marża Banku może zostać uwzględniona w ramach uzgodnionych warunków transakcji, jak i każdorazowej zmiany tych warunków (np. zamknięcia, przedterminowego rozliczenia). Maksymalna wysokość marży wskazana jest w Zasadach działania w najlepiej pojętym interesie klienta Banku.

Uwaga:

- w przypadku zawarcia przez Klienta transakcji zakupu waluty bazowej za walutę kwotowaną występuje brak możliwości korzystania ze spadku kursu rynkowego poniżej ustalonego kursu terminowego;
- w przypadku zawarcia przez Klienta transakcji sprzedaży waluty bazowej za walutę kwotowaną występuje brak możliwości korzystania ze wzrostu kursu rynkowego powyżej ustalonego kursu terminowego;
- zawarcie transakcji może wiązać się z koniecznością ustanowienia (bądź podwyższenia kwoty) zabezpieczenia transakcji.

NEGOCJOWANA TRANSAKCJA FX SWAP

1) Cechy charakterystyczne

Transakcja FX swap polega na kupnie albo sprzedaży waluty bazowej za walutę kwotowaną (wymiana początkowa) oraz jednoczesnej odsprzedaży albo odkupie waluty bazowej za walutę kwotowaną na późniejszy termin rozliczenia (wymiana końcowa).

Klient ma prawo do przyspieszonego lub odroczonego rozliczenia wymiany początkowej albo/i wymiany końcowej. W przypadku, gdy w tej samej dacie rozliczenia strony transakcji mają wobec siebie wzajemne wymagalne zobowiązania wyrażone w tej samej walucie, możliwe jest dokonanie rozliczenia netto.

Formy zabezpieczenia:

W dniu zawarcia transakcji Klient zobowiązany jest do ustanowienia zabezpieczenia w formie depozytu gwarancyjnego i w wysokości określonej przez Bank. Bank może odstąpić od wymogu zabezpieczenia transakcji. Dotyczy to transakcji z Klientem, dla którego Bank posiada wolne limity na realizację transakcji skarbowych.

2) Cel zawarcia transakcji

Transakcja FX swap może być wykorzystywana:

- w celu zabezpieczenia płynności finansowej w innej walucie niż posiadana przez Klienta;
- w celu przesunięcia pozycji walutowej na termin wcześniejszy lub późniejszy;
- gdy Klient posiada walutę wymiennalną, która nie jest mu chwilowo potrzebna;

3) Opłaty

Marża Banku może zostać uwzględniona w ramach uzgodnionych warunków transakcji, jak i każdorazowej zmiany tych warunków (np. zamknięcia, przedterminowego rozliczenia). Maksymalna wysokość marży wskazana jest w Zasadach działania w najlepiej pojętym interesie klienta Banku.

Uwaga:

- Klient ma obowiązek rozliczenia transakcji FX swap po kursach ustalonych w dniu zawarcia transakcji, niezależnie od poziomu kursów walutowych na rynku w dacie waluty wymiany początkowej oraz wymiany końcowej transakcji FX swap;
- zawarcie transakcji może wiązać się z koniecznością ustanowienia (lub podwyższenia kwoty) zabezpieczenia transakcji.

TRANSAKCJA OPCJI WALUTOWEJ

1) Cechy charakterystyczne

Opcja walutowa to instrument finansowy dający nabywcy prawo lecz nie obowiązek zakupu (w przypadku zakupu opcji typu CALL) lub sprzedaży (w przypadku zakupu opcji PUT) uzgodnionej kwoty waluty, w uzgodnionym terminie w przyszłości, po z góry uzgodnionym kursie realizacji opcji.

Nabywca opcji płaci na rzecz sprzedającego opcję premię opcyjną, która stanowi koszt nabycia zabezpieczenia. Premia jest jednocześnie maksymalnym możliwym do osiągnięcia przez sprzedającego zyskiem z tytułu jej sprzedaży, natomiast dla kupującego opcję jest całym kosztem, jaki może on ponieść w związku z nabyciem praw z opcji.

Bank oferuje swoim Klientom następujące rodzaje opcji:

- europejska opcja walutowa (opcja waniliowa) – opcja walutową, dla której warunki wykonania są spełnione, jeżeli w dniu wygaśnięcia opcji CALL albo opcji PUT kurs referencyjny będzie odpowiednio wyższy albo niższy od kursu wykonania opcji, a wykonanie opcji następuje poprzez kupno albo sprzedaż kwoty nominalnej opcji po kursie wykonania (dostawę waluty), bądź wypłatę kwoty rozliczenia,
- europejska walutową opcja barierowa - opcję walutową z wbudowanym kursem bariery, którego osiągnięcie w okresie obserwacji, warunkuje uzyskanie albo utratę przez nabywcę prawa majątkowego polegającego na uprawnieniu do żądania w dniu wygaśnięcia opcji, od drugiej strony dokonania transakcji kupna/sprzedaży waluty bazowej względem zakupu/sprzedaży waluty kwotowanej, po ustalonym kursie wykonania. Jeżeli osiągnięcie bariery skutkuje nabyciem prawa majątkowego, barierę nazywamy aktywującą (od tego momentu opcja barierowa przyjmuje charakterystykę standardowej opcji waniliowej), w przeciwnym razie barierę nazywamy dezaktywującą (przedwczesne wygaśnięcie); w przypadku opcji barierowej typu *Double* prawo to występuje jedynie wtedy, gdy spełnione są łącznie następujące warunki, dla opcji barierowej typu:
  - 1) *Double knock-in call*:
    - i) w dniu wygaśnięcia opcji poziom kursu referencyjnego jest wyższy od kursu wykonania opcji,
    - ii) w dowolnym momencie w okresie obserwacji kurs *spot* danej pary walutowej będzie: równy lub niższy od kursu dolnej bariery aktywującej albo wyższy lub równy od kursu górnej bariery aktywującej,
  - 2) *Double knock-in put*:
    - i) w dniu wygaśnięcia opcji poziom kursu referencyjnego jest niższy od kursu wykonania opcji,
    - ii) w dowolnym momencie w okresie obserwacji kurs *spot* danej pary walutowej będzie: równy lub niższy od kursu dolnej bariery aktywującej albo wyższy lub równy od kursu górnej bariery aktywującej,
  - 3) *Double knock-out call*:
    - i) w dniu wygaśnięcia opcji poziom kursu referencyjnego jest wyższy od kursu wykonania opcji,
    - ii) w całym okresie obserwacji kurs *spot* danej pary walutowej będzie zawsze wyższy od kursu dolnej bariery dezaktywującej oraz zawsze niższy od kursu górnej bariery dezaktywującej,
  - 4) *Double knock-out put*:
    - i) w dniu wygaśnięcia opcji poziom kursu referencyjnego jest niższy od kursu wykonania opcji,w całym okresie obserwacji kurs *spot* danej pary walutowej będzie zawsze wyższy od kursu dolnej bariery dezaktywującej oraz zawsze niższy od kursu górnej bariery dezaktywującej
- europejska walutowa opcja binarna – opcję walutową, dla której warunki wykonania są spełnione, jeżeli w dniu wygaśnięcia opcji CALL albo opcji PUT kurs referencyjny określonej pary walutowej będzie odpowiednio wyższy albo niższy od kursu wykonania opcji, a kwota nominalna opcji jest określona w dniu zawarcia transakcji kwotą rozliczenia,
- amerykańska opcja walutowa - opcję walutową, dla której warunki wykonania są spełnione, jeżeli kiedykolwiek w okresie obserwacji kurs referencyjny będzie wyższy od kursu wykonania w przypadku opcji CALL albo będzie niższy od kursu wykonania w przypadku opcji PUT, a rozliczenie opcji następuje poprzez wypłatę kwoty rozliczenia,
- amerykańska walutowa opcja binarna – opcja walutowa, dla której kwota nominalna opcji jest określona w dniu zawarcia transakcji kwotą rozliczenia, a dzień realizacji przypada w dowolnym dniu w okresie obserwacji trwającym od momentu zawarcia transakcji do chwili wygaśnięcia opcji; wyróżnia się następujące typy opcji:
  - a) *One Touch Up Digital* – opcję walutową, dla której warunki wykonania są spełnione, jeżeli kiedykolwiek w okresie obserwacji kurs *spot* danej pary walutowej będzie równy albo wyższy od kursu bariery (kursu wykonania) - przypadek aktywacji opcji; wyróżnia się dwa rodzaje opcji typu *One Touch Up Digital*:
    - i) *One Touch Up Digital at-hit*, w której wypłata kwoty rozliczenia następuje w drugim dniu roboczym po dniu realizacji, w którym nastąpił przypadek aktywacji opcji,
    - ii) *One Touch Up Digital at-expiry*, w której wypłata kwoty rozliczenia następuje w drugim dniu roboczym po dniu wygaśnięcia opcji,
  - b) *One Touch Down Digital* – opcję walutową, dla której warunki wykonania są spełnione, jeżeli kiedykolwiek w okresie obserwacji kurs *spot* danej pary walutowej będzie równy albo niższy od kursu bariery (kursu wykonania) - przypadek aktywacji opcji; wyróżnia się dwa rodzaje opcji typu *One Touch Down Digital*:
    - i) *One Touch Down Digital at-hit*, w której wypłata kwoty rozliczenia następuje w drugim dniu roboczym po dniu realizacji, w którym nastąpił przypadek aktywacji opcji,
    - ii) *One Touch Down Digital at-expiry*, w której wypłata kwoty rozliczenia następuje w drugim dniu roboczym po dniu wygaśnięcia opcji,
  - c) *No Touch Up Digital* – opcję walutową, dla której warunki wykonania są spełnione, jeżeli w okresie obserwacji kurs *spot* danej pary walutowej nigdy nie będzie równy albo wyższy (będzie zawsze niższy) od kursu bariery (kursu wykonania),
  - d) *No Touch Down Digital* – opcję walutową, dla której warunki wykonania są spełnione, jeżeli w okresie obserwacji kurs *spot* danej pary walutowej nigdy nie będzie równy albo niższy (będzie zawsze wyższy) od kursu bariery (kursu wykonania),
  - e) *Double One Touch at-expiry* – opcję walutową, dla której warunki wykonania są spełnione, jeżeli kiedykolwiek w okresie obserwacji kurs *spot* danej pary walutowej będzie równy albo wyższy od kursu górnej bariery lub będzie równy lub niższy od kursu dolnej bariery, w której wypłata kwoty rozliczenia następuje w drugim dniu roboczym po dniu wygaśnięcia opcji,
  - f) *Double No Touch* - opcję walutową, dla której warunki wykonania są spełnione, jeżeli w okresie obserwacji kurs *spot* danej pary walutowej nigdy nie będzie równy lub wyższy (będzie zawsze niższy) od kursu górnej bariery i nigdy nie będzie równy lub niższy (będzie zawsze wyższy) od kursu dolnej bariery,
- **walutowa opcja azjatycka** – opcję walutową, dla której warunki wykonania są spełnione, jeżeli w dniu wygaśnięcia opcji CALL albo opcji PUT kurs referencyjny będzie odpowiednio wyższy albo niższy od kursu wykonania opcji, gdzie kursem referencyjnym będzie średnia arytmetyczna kursów danej pary walutowej z dni obserwacji, a rozliczenie opcji następuje przez wypłatę kwoty rozliczenia

Formy zabezpieczenia:

Klient zobowiązany jest ustanowić zabezpieczenie transakcji opcyjnej w formie depozytu gwarancyjnego w dniu jej zawarcia, w przypadku gdy:

- 1) jest wystawcą opcji,
- 2) jest nabywcą opcji, dla której ustalono dzień płatności premii w terminie późniejszym niż drugi dzień roboczy następujący po dniu zawarcia transakcji opcyjnej.

Bank może odstąpić od wymogu zabezpieczenia transakcji. Dotyczy to transakcji z Klientem, dla którego Bank posiada wolny limit na realizację transakcji skarbowych.

2) Cel zawarcia transakcji

- opcje walutowe mogą być wykorzystywane jako zabezpieczenie przed niekorzystnym wpływem zmian rynkowych kursów walutowych na przyszłe transakcje handlowe, koszt pozyskiwanego kapitału lub zysk z inwestycji;
- kupno opcji walutowych daje możliwość połączenia zabezpieczenia przed niekorzystnymi zmianami kursów walutowych na rynku z zachowaniem możliwości korzystania ze zmian sprzyjających;
- istnieje możliwość uzyskania zróżnicowanych profili wypłaty poprzez budowanie strategii opcyjnych, w których Klient równocześnie kupuje i sprzedaje opcje walutowe, w tym również strategii, w których premia netto zeruje się.

3) Opłaty

Marża Banku może zostać uwzględniona w ramach uzgodnionych warunków transakcji, jak i każdorazowej zmiany tych warunków (np. zamknięcia, przedterminowego rozliczenia). Maksymalna wysokość marży wskazana jest w Zasadach działania w najlepiej pojętym interesie klienta Banku.

Uwaga:

- Klient kupujący opcję towarową ma obowiązek zapłacić premię opcyjną;
- sprzedaż opcji walutowej wiąże się z obowiązkiem rozliczenia transakcji na rzecz nabywcy opcji, jeśli zostaną spełnione warunki wykonania opcji, w związku z czym wystawca opcji jest narażony na ryzyko poniesienia potencjalnie nieograniczonej straty; za przyjęcie takiego zobowiązania sprzedający opcję otrzymuje premię opcyjną od nabywcy opcji;
- sprzedaż przez Klienta opcji walutowej może wiązać się z koniecznością ustanowienia (bądź podwyższenia kwoty) zabezpieczenia transakcji;
- kupno przez Klienta opcji walutowej, dla której ustalono dzień płatności premii w terminie późniejszym niż drugi dzień roboczy następujący po dniu zawarcia transakcji opcyjnej, może wiązać się z koniecznością ustanowienia zabezpieczenia transakcji.

TERMINOWA TRANSAKCYJA STOPY PROCENTOWEJ FRA

1) Cechy charakterystyczne

Transakcja FRA to terminowa transakcja stopy procentowej polegająca na ustaleniu w dniu jej zawarcia wysokości stopy procentowej dla przyszłego okresu odsetkowego w odniesieniu do ustalonej kwoty nominalnej, bez faktycznego jej zaangażowania. Zysk bądź strata z transakcji FRA wynikają z różnicy pomiędzy stopą procentową transakcji, a właściwą dla danego okresu odsetkowego stawką referencyjną.

Formy zabezpieczenia:

W dniu zawarcia transakcji Klient zobowiązany jest do ustanowienia zabezpieczenia w formie depozytu gwarancyjnego w wysokości określonej przez Bank.

Bank może odstąpić od wymogu zabezpieczenia transakcji. Dotyczy to transakcji z Klientem, dla którego Bank posiada wolne limity na realizację transakcji skarbowych.

2) Cel zawarcia transakcji

Terminowa transakcja stopy procentowej FRA może być wykorzystywana jako zabezpieczenie kosztów lub dochodów odsetkowych dotyczących przyszłego okresu odsetkowego odpowiednio przed wzrostem bądź spadkiem rynkowych stóp procentowych.

3) Opłaty

Marża Banku może zostać uwzględniona w ramach uzgodnionych warunków transakcji, jak i każdorazowej zmiany tych warunków (np. zamknięcia, przedterminowego rozliczenia). Maksymalna wysokość marży wskazana jest w Zasadach działania w najlepiej pojętym interesie klienta Banku.

Uwaga:

- w przypadku kupna transakcji FRA przez Klienta występuje brak możliwości korzystania ze spadku rynkowych stóp procentowych poniżej ustalonej stawki transakcji;
- w przypadku sprzedaży transakcji FRA przez Klienta występuje brak możliwości korzystania ze wzrostu rynkowych stóp procentowych powyżej ustalonej stawki transakcji;
- transakcja FRA umożliwia zabezpieczenie tylko pojedynczego okresu odsetkowego;
- zawarcie transakcji może wiązać się z koniecznością ustanowienia (bądź podwyższenia kwoty) zabezpieczenia transakcji.

TRANSAKCYJA ZAMIANY STÓP PROCENTOWYCH IRS

1) Cechy charakterystyczne

Transakcja zamiany stóp procentowych IRS polega na wzajemnej wymianie przez Strony transakcji określonych płatności odsetkowych wyrażonych w tej samej walucie; wysokość płatności odsetkowych ustalana jest w oparciu o określone pomiędzy Klientem a Bankiem: kwotę nominalną transakcji, długość okresów odsetkowych, stawkę referencyjną odpowiednią dla danej waluty i okresu odsetkowego w przypadku zmiennych płatności odsetkowych oraz stałą stopę procentową dla stałych płatności odsetkowych.

Formy zabezpieczenia:

W dniu zawarcia transakcji Klient zobowiązany jest do ustanowienia zabezpieczenia w formie depozytu gwarancyjnego w wysokości określonej przez Bank.

Bank może odstąpić od wymogu zabezpieczenia transakcji. Dotyczy to transakcji z Klientem, dla którego Bank posiada wolne limity na realizację transakcji skarbowych.

2) Cel zawarcia transakcji

Transakcja zamiany stóp procentowych IRS może być wykorzystywana jako zabezpieczenie kosztów lub dochodów odsetkowych dotyczących przyszłych okresów odpowiednio przed wzrostem bądź spadkiem rynkowych stóp procentowych.

3) Opłaty

Marża Banku może zostać uwzględniona w ramach uzgodnionych warunków transakcji, jak i każdorazowej zmiany tych warunków (np. zamknięcia, przedterminowego rozliczenia). Maksymalna wysokość marży wskazana jest w Zasadach działania w najlepiej pojętym interesie klienta Banku.

Uwaga:

- w przypadku kupna IRS przez Klienta występuje brak możliwości korzystania ze spadku rynkowych stóp procentowych poniżej ustalonej stałej stopy procentowej;
- w przypadku sprzedaży IRS przez Klienta występuje brak możliwości korzystania ze wzrostu rynkowych stóp procentowych powyżej ustalonej stałej stopy procentowej;
- zawarcie transakcji może wiązać się z koniecznością ustanowienia (bądź podwyższenia kwoty) zabezpieczenia transakcji.

WALUTOWA TRANSAKCYJA ZAMIANY STÓP PROCENTOWYCH CIRS

1) Cechy charakterystyczne

Walutowa transakcja zamiany stóp procentowych polega na nabyciu przez jedną ze Stron od drugiej Strony określonych płatności odsetkowych wyrażonych w jednej walucie w zamian za płatności odsetkowe wyrażone w innej walucie; wysokość płatności odsetkowych ustalana jest w oparciu o kwoty nominalne transakcji w dwóch walutach, długość okresów odsetkowych i ustalone stopy procentowe; w dniu zawarcia transakcji Strony ustalają kurs walutowy CIRS stosowany do ustalenia niebazowej kwoty nominalnej.

Możliwa jest wymiana częściowa kwot nominalnych transakcji oraz możliwe jest zawarcie transakcji CIRS, w której dochodzi do przeszacowania wartości niebazowej kwoty nominalnej.

Formy zabezpieczenia:

W dniu zawarcia transakcji Klient zobowiązany jest do ustanowienia zabezpieczenia w formie depozytu gwarancyjnego w wysokości określonej przez Bank. Bank może odstąpić od wymogu zabezpieczenia transakcji. Dotyczy to transakcji z Klientem, dla którego Bank posiada wolne limity na realizację transakcji skarbowych.

2) Cel zawarcia transakcji

Transakcja CIRS może być wykorzystywana przez Klienta do zamiany waluty finansowania, z którego korzysta Klient, bądź też do zamiany waluty, w której denominowane są aktywa przynoszące Klientowi dochód odsetkowy, jak również do zamiany stopy procentowej, według której naliczane są odsetki płacone lub otrzymywane przez Klienta.

3) Opłaty

Marża Banku może zostać uwzględniona w ramach uzgodnionych warunków transakcji, jak i każdorazowej zmiany tych warunków (np. zamknięcia, przedterminowego rozliczenia). Maksymalna wysokość marży wskazana jest w Zasadach działania w najlepiej pojętym interesie klienta Banku.

Uwaga:

- w przypadku kupna CIRS przez Klienta występuje brak możliwości korzystania ze wzrostu rynkowych kursów walutowych powyżej ustalonego kursu walutowego CIRS (dla wymiany końcowej kapitału bądź wymiany częściowej wynikającej z amortyzacji kapitału);
- w przypadku sprzedaży CIRS przez Klienta występuje brak możliwości korzystania ze spadku rynkowych kursów walutowych poniżej ustalonego kursu CIRS (dla wymiany końcowej kapitału bądź wymiany częściowej wynikającej z amortyzacji kapitału);
- w przypadku ustalenia stałej stopy procentowej występuje brak możliwości czerpania zysków z korzystnych zmian na rynku stopy procentowej;
- w przypadku płaconych zmiennych płatności odsetkowych występuje brak ochrony przed wzrostem rynkowych stóp procentowych, a w przypadku otrzymywania zmiennych płatności odsetkowych występuje brak ochrony przed spadkiem rynkowych stóp procentowych;
- zawarcie transakcji może wiązać się z koniecznością ustanowienia (bądź podwyższenia kwoty) zabezpieczenia transakcji;

LOKATA DWUWALUTOWA Z INWESTYCJĄ W OPCJĘ WALUTOWĄ

1) Cechy charakterystyczne

Lokata dwuwalutowa z inwestycją w opcję walutową to lokata terminowa o stałym oprocentowaniu z wbudowaną europejską opcją walutową. W zależności od ukształtowania się kursu waluty Bank dokonuje, bądź nie, przewalutowania lokaty na walutę zamiany. W przypadku przewalutowania lokaty, kapitał jaki otrzyma Klient będzie niższy od kapitału jaki mógłby uzyskać, dokonując przewalutowania po aktualnym kursie rynkowym na dzień fixingu.

2) Cel zawarcia transakcji

Lokata dwuwalutowa z inwestycją w opcję walutową może być wykorzystywana jako inwestowanie środków pieniężnych w celu osiągnięcia wyższej stopy zwrotu.

3) Opłaty

Kwotowane przez Bank warunki lokaty dwuwalutowej z inwestycją w opcję walutową, zarówno w ramach uzgadniania warunków otwarcia lokaty jak i każdorazowej modyfikacji uzgodnionych warunków (np. przedterminowego wycofania lokaty), uwzględniają marżę Banku. Maksymalna wysokość marży wskazana jest w Zasadach działania w najlepiej pojętym interesie klienta Banku.

TRANSAKCYJA SWAPA TOWAROWEGO

1) Cechy charakterystyczne

Transakcja *swapa* towarowego jest to umowa między Klientem a Bankiem, określająca warunki wymiany płatności pomiędzy Stronami transakcji. Płatnik kwoty stałej płaci płatność naliczoną według ceny stałej towaru ustalonej w momencie zawierania transakcji. Płatnik kwoty zmiennej płaci płatność naliczoną według ceny zmiennej towaru ustalonej na podstawie określonej ceny referencyjnej towaru zgodnie z algorytmem ustalonym w momencie zawierania transakcji.

Transakcje mogą być zawierane wyłącznie z rozliczeniem pieniężnym.

Bank standardowo zawiera transakcje *swapa* towarowego w odniesieniu do towarów i cen referencyjnych określonych w Liście towarów.

Formy zabezpieczenia:

W dniu zawarcia transakcji Klient zobowiązany jest do ustanowienia zabezpieczenia w formie depozytu gwarancyjnego w wysokości określonej przez Bank. Bank może odstąpić od wymogu zabezpieczenia transakcji. Dotyczy to transakcji z Klientem, dla którego Bank posiada wolne limity na realizację transakcji skarbowych.

2) Cel zawarcia transakcji

Transakcje *swapa* towarowego mogą być wykorzystywane jako zabezpieczenie przed niekorzystnym wpływem zmian rynkowych cen towarów na przyszłe transakcje handlowe.

3) Opłaty

Marża Banku może zostać uwzględniona w ramach uzgodnionych warunków transakcji, jak i każdorazowej zmiany tych warunków (np. zamknięcia, przedterminowego rozliczenia). Maksymalna wysokość marży wskazana jest w Zasadach działania w najlepiej pojętym interesie klienta Banku.

TRANSAKCJA OPCJI TOWAROWEJ

1) Cechy charakterystyczne

Transakcje opcji towarowej mogą być wykorzystywane jako zabezpieczenie przed niekorzystnym wpływem zmian rynkowych cen towarów na przyszłe transakcje handlowe.

W ofercie Banku znajdują się dwa rodzaje opcji towarowych: europejska opcja towarowa i azjatycka opcja towarowa.

Europejska opcja towarowa jest to kontrakt finansowy, w ramach którego strona nabywająca opcję otrzymuje wypłatę kwoty rozliczenia, jeśli zostanie spełniony warunek wykonania opcji. Warunek wykonania europejskiej opcji towarowej jest spełniony, jeżeli w dniu wygaśnięcia opcji CALL albo opcji PUT kurs referencyjny danego towaru będzie odpowiednio wyższy albo niższy od kursu wykonania opcji.

Azjatycka opcja towarowa jest modyfikacją europejskiej opcji towarowej, gdzie kursem referencyjnym będzie średnia arytmetyczna cen towaru z okresu obserwacji uzgodnionego pomiędzy stronami.

Formy zabezpieczenia:

Klient zobowiązany jest ustanowić zabezpieczenie transakcji opcyjnej w formie depozytu gwarancyjnego w dniu jej zawarcia, w przypadku gdy:

- 1) jest wystawcą opcji,
- 2) jest nabywcą opcji, dla której ustalono dzień płatności premii w terminie późniejszym niż drugi dzień roboczy następujący po dniu zawarcia transakcji opcyjnej.

Bank może odstąpić od wymogu zabezpieczenia transakcji. Dotyczy to transakcji z Klientem, dla którego Bank posiada wolny limit na realizację transakcji skarbowych.

2) Cel zawarcia transakcji

Opcje towarowe mogą być wykorzystywane jako zabezpieczenie przed niekorzystnym wpływem zmian rynkowych cen towarów na przyszłe transakcje handlowe.

3) Opłaty

Marża Banku może zostać uwzględniona w ramach uzgodnionych warunków transakcji, jak i każdorazowej zmiany tych warunków (np. zamknięcia, przedterminowego rozliczenia). Maksymalna wysokość marży wskazana jest w Zasadach działania w najlepiej pojętym interesie klienta Banku.

Uwaga:

- Klient kupujący opcję towarową ma obowiązek zapłacić premię opcyjną;
- sprzedaż opcji towarowej wiąże się z obowiązkiem rozliczenia transakcji na rzecz nabywcy opcji, jeśli zostaną spełnione warunki wykonania opcji, w związku z czym wystawca opcji jest narażony na ryzyko poniesienia potencjalnie nieograniczonej straty; za przyjęcie takiego zobowiązania sprzedający opcję otrzymuje premię opcyjną od nabywcy opcji;
- sprzedaż opcji towarowej może wiązać się z koniecznością ustanowienia (bądź podwyższenia kwoty) zabezpieczenia transakcji.

TRANSAKCJA OPCJI NA STOPEŁ PROCENTOWĄ

1) Cechy charakterystyczne

Opcja na stopę procentową jest to kontrakt finansowy dający prawo majątkowe nabywcy opcji uprawniające, lecz nie zobowiązujące, do zamiany kwoty odsetek naliczonych od kwoty transakcji według stopy referencyjnej na kwotę odsetek naliczonych od kwoty transakcji według stawki realizacji przy założeniu, że rozliczenie transakcji następować będzie jedynie przez wypłatę kwoty rozliczenia. Strony zawierając transakcje opcji na stopę procentową mogą uzgodnić dla danej transakcji jeden bądź więcej okresów odsetkowych oraz zmianę kwoty nominalnej transakcji w poszczególnych okresach odsetkowych.

Formy zabezpieczenia:

Klient zobowiązany jest ustanowić zabezpieczenie transakcji opcyjnej w formie depozytu gwarancyjnego w dniu jej zawarcia, w przypadku gdy:

- 1) jest wystawcą opcji,
- 2) jest nabywcą opcji, dla której ustalono dzień płatności premii w terminie późniejszym niż drugi dzień roboczy następujący po dniu zawarcia transakcji opcyjnej.

Bank może odstąpić od wymogu zabezpieczenia transakcji. Dotyczy to transakcji z Klientem, dla którego Bank posiada wolny limit na realizację transakcji skarbowych.

2) Cel zawarcia transakcji

- opcje na stopę procentową mogą być wykorzystywane jako zabezpieczenie przed niekorzystnym wpływem zmian rynkowych stóp procentowych na przyszłe transakcje handlowe, koszt pozyskiwanego kapitału lub zysk z inwestycji;
- kupno opcji na stopę procentową daje możliwość połączenia zabezpieczenia przed niekorzystnymi zmianami stóp procentowych na rynku z zachowaniem możliwości korzystania ze zmian sprzyjających;
- istnieje możliwość uzyskania zróżnicowanych profili wypłaty poprzez budowanie strategii opcyjnych, w których Klient równocześnie kupuje i sprzedaje opcje na stopę procentową, w tym również strategii, w których premia netto zeruje się.

3) Opłaty

Marża Banku może zostać uwzględniona w ramach uzgodnionych warunków transakcji, jak i każdorazowej zmiany tych warunków (np. zamknięcia, przedterminowego rozliczenia). Maksymalna wysokość marży wskazana jest w Zasadach działania w najlepiej pojętym interesie klienta Banku.

Uwaga:

- Klient kupujący opcję na stopę procentową ma obowiązek zapłacić premię opcyjną;

- sprzedaż opcji na stopę procentową wiąże się z obowiązkiem rozliczenia transakcji na rzecz nabywcy opcji, jeśli zostaną spełnione warunki wykonania opcji, w związku z czym wystawca opcji jest narażony na ryzyko poniesienia potencjalnie nieograniczonej straty; za przyjęcie takiego zobowiązania sprzedający opcję otrzymuje premię opcyjną od nabywcy opcji;
- sprzedaż opcji na stopę procentową może wiązać się z koniecznością ustanowienia (bądź podwyższenia kwoty) zabezpieczenia transakcji;
- kupno opcji na stopę procentową, dla której ustalono dzień płatności premii w terminie późniejszym niż drugi dzień roboczy następujący po dniu zawarcia transakcji opcyjnej może wiązać się z koniecznością ustanowienia (bądź podwyższenia kwoty) zabezpieczenia transakcji.

LOKATA INWESTYCYJNA

1) Cechy charakterystyczne

Lokata Inwestycyjna to produkt będący lokatą o charakterze inwestycji na rynkach finansowych, w którym wysokość odsetek uzależniona jest od zmiany wartości kursu walutowego. Klient nabywając lokatę inwestycyjną uzyskuje możliwość osiągnięcia zysków przewyższających oprocentowanie tradycyjnych lokat bankowych po spełnieniu określonych warunków. Osiągnięcie zysków nie jest jednak gwarantowane przez Bank. Bank gwarantuje jedynie zwrot wpłaconego kapitału w przypadku dotrzymania do końca trwania lokaty. Przed zawarciem lokaty inwestycyjnej Klient powinien zapoznać się z wykazem aktywów oraz strategii inwestycyjnych oraz innymi warunkami transakcji przygotowanymi przez Bank.

2) Cel inwestycyjny

Lokaty inwestycyjne są produktem przeznaczonym dla Klientów, którzy:

- chcą uzyskiwać atrakcyjne stopy zwrotu,
- dbają o bezpieczeństwo zainwestowanego kapitału,
- poszukują nowoczesnych form lokowania nadwyżek finansowych,
- poszukują wyższych rentowności lokat.

3) Opłaty

Kwotowane przez Bank warunki lokaty inwestycyjnej, zarówno w ramach warunków otwarcia lokaty jak i każdorazowej modyfikacji uzgodnionych warunków (np. przedterminowego wycofanie lokaty), uwzględniają marżę Banku. Maksymalna wysokość marży wskazana jest w Zasadach działania w najlepiej pojętym interesie klienta Banku.

TRANSAKCA NA RYNKU UPRAWNIENI DO EMISJI GAZÓW CIEPLARNIANYCH

1) Cechy charakterystyczne

Transakcja na rynku uprawnień do emisji gazów cieplarnianych oznacza umowę zawartą pomiędzy Klientem a Bankiem, określającą warunki bezpośredniej dostawy uprawnień na rachunek w Rejestrze Unii, bądź wymiany płatności pomiędzy stronami transakcji. W przypadku, gdy transakcja rozliczana jest poprzez wymianę płatności, płatnik kwoty stałej uiszcza kwotę ustaloną w chwili zawierania transakcji. Płatnik kwoty zmiennej uiszcza płatność naliczaną według ceny referencyjnej towaru uzgodnionej podczas zawarcia transakcji. W dniu rozliczenia transakcji Strona zobowiązana uiszcza drugiej stronie kwotę rozliczenia wycelowaną zgodnie z algorytmem ustalonym w chwili jej zawarcia.

Formy zabezpieczenia:

W dniu zawarcia transakcji Klient zobowiązany jest do ustanowienia zabezpieczenia w formie depozytu gwarancyjnego w wysokości określonej przez Bank. Bank może odstąpić od wymogu zabezpieczenia transakcji. Dotyczy to transakcji z Klientem, który posiada wolne limity, ustalone przez Bank, na realizację transakcji skarbowych.

2) Cel zawarcia transakcji

Pozyskanie uprawnień do emisji gazów cieplarnianych przez podmioty, których działalność związana jest z emisją gazów cieplarnianych lub zabezpieczenie ryzyka rynkowego wynikającego z niekorzystnych dla Klienta zmian ceny uprawnień.

3) Opłaty

Marża Banku może zostać uwzględniona w ramach uzgodnionych warunków transakcji, jak i każdorazowej zmiany tych warunków. Maksymalna wysokość marży wskazana jest w Zasadach działania w najlepiej pojętym interesie Klienta Banku.

Uwaga:

- Do rozliczenia transakcji niezbędne jest posiadanie przez strony Rachunku w Rejestrze Unii.

INFORMACJE DOTYCZĄCE RYZYK

	1. Ryzyko makroekonomiczne	2. Ryzyko sytuacji politycznej	3. Ryzyko zmiany regulacji prawnych lub podatkowych	4. Ryzyko braku możliwości uchwalenia budżetu	5. Ryzyko rynkowe	6. Ryzyko płynności rynku	7. Ryzyko zmienności wyceny instrumentów finansowych	8. Ryzyko operacyjne	9. Ryzyko kredytowe	10. Ryzyko związane z udzielonymi gwarancjami	11. Ryzyko opcji	12. Ryzyko koncentracji	13. Ryzyko utraty części kapitału w przypadku przedterminowego wycofania lokaty	14. Ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania / przepływów / bazy	15. Ryzyko związane ze strategiami opcyjnymi	16. Ryzyko obowiązków złożeń lub podwyższenia kwoty zabezpieczenia transakcji	17. Ryzyko rozliczenia	18. Ryzyko inwestycji w instrumenty pochodne	19. Ryzyko związane z reinwestycją płatności kuponowych	20. Ryzyko związane z działaniem mechanizmu dźwigni finansowej	21. Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności w działaniu funduszu inwestycyjnego	22. Ryzyko metody wyceny
Obligacje i bony skarbowe	•	•	•		•	•	•	•										•	•			
Obligacje korporacyjne	•	•	•		•	•	•	•	•	•									•	•		•
Obligacje komunalne	•	•		•	•	•	•	•	•	•									•			•
Nabywanie obligacji komunalnych (usługa dla Emitentów)	•	•	•				•	•														
Nabywanie obligacji korporacyjnych (usługa dla Emitentów)	•	•	•				•	•														
Oferowanie obligacji korporacyjnych			•			•	•	•														
Tytuły uczestnictwa otwartych funduszy inwestycyjnych	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•						•	•		•	•
Lokata strukturyzowana			•		•	•	•	•			•		•				•	•				
Lokata z funduszem			•		•	•	•	•	•			•	•				•	•			•	•
Negocjowana terminowa transakcja wymiany walut wymiennych			•		•	•	•	•						•		•	•	•		•		
Negocjowana transakcja FX SWAP			•		•	•	•	•						•		•	•	•		•		
Transakcja opcji walutowej			•		•	•	•	•			•			•	•	•	•	•		•		
Terminowa transakcja stopy procentowej FRA			•		•	•	•	•						•		•	•	•		•		
Transakcja zamiany stóp procentowych IRS			•		•	•	•	•						•		•	•	•		•		
Walutowa transakcja zamiany stóp procentowych CIRS			•		•	•	•	•						•		•	•	•		•		
Lokata dwuwalutowa z inwestycją w opcję walutową			•		•	•	•	•			•		•					•				
Transakcja swapa towarowego			•		•	•	•	•						•		•	•	•		•		
Transakcja opcji na stopę procentową			•		•	•	•	•			•			•	•	•	•	•		•		
Transakcja opcji towarowej			•		•	•	•	•			•			•		•	•	•		•		
Lokata inwestycyjna			•		•	•	•	•					•					•				
Transakcje na rynku uprawnień do emisji gazów cieplarnianych			•		•	•	•	•						•		•	•	•		•		

OPIS RYZYK

Ryzyka związane z otoczeniem gospodarczym, politycznym i prawnym

- Ryzyko makroekonomiczne:** potencjalny negatywny wpływ koniunktury gospodarczej w kraju oraz na świecie na ceny rynkowe instrumentów finansowych; do najważniejszych wskaźników makroekonomicznych mogących wpływać na wartość instrumentów finansowych należą m.in.: tempo wzrostu gospodarczego, poziom inflacji, poziom bilansu budżetu oraz bilansu na rachunku obrotów bieżących.
- Ryzyko sytuacji politycznej:** związane z możliwością destabilizacji sytuacji politycznej, co może wpływać pośrednio lub bezpośrednio na działalność emitentów oraz na wyniki podejmowanych decyzji inwestycyjnych.

3. **Ryzyko zmiany regulacji prawnych lub podatkowych:** ryzyko zmiany regulacji prawnych dotyczące emitentów, inwestorów lub innych uczestników rynku, oraz ryzyko zmiany przepisów prawa podatkowego polegające na zmianie stawek podatkowych, metody opodatkowania dochodu z tytułu udziału w funduszu, zmianie umów międzynarodowych w sprawie unikania podwójnego opodatkowania - zmiany tego rodzaju skutkować mogą wyższymi obciążeniami podatkowymi uczestników rynku.
4. **Ryzyko braku możliwości uchwalenia budżetu:** w sytuacji gdy określone w warunkach emisji obligacji emitowanych przez jednostki sektora finansów publicznych kwoty spłat zadłużenia w połączeniu ze spłatami pozostałych zobowiązań będą w przyszłości przekraczały limity określone w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Ryzyka związane z bieżącą sytuacją na rynku instrumentów finansowych

5. **Ryzyko rynkowe** – ryzyko utraty wartości aktywów lub niez uzyskania oczekiwanego wyniku finansowego z inwestycji w rezultacie zmiany parametrów rynkowych (cen na rynku), takich jak:
  - kursy wymiany walut - w przypadku niekorzystnych zmian kursów wymiany [**ryzyko walutowe**],
  - ceny towarów będących aktywami bazowymi dla danego instrumentu pochodnego [**ryzyko cen towarów**],
  - rynkowe stopy procentowe [**ryzyko stóp procentowych**],
  - indeksy giełdowe będące instrumentami bazowymi dla danego instrumentu pochodnego.
6. **Ryzyko płynności rynku:** ryzyko zmniejszenia lub braku płynności na danym rynku finansowym i może skutkować niekorzystną wyceną transakcji. Dodatkowo, z powodu ograniczonej płynności lub dostępności rynku, Zlecenie może nie być zrealizowane niezwłocznie, a w skrajnych przypadkach nie będzie zrealizowane we wskazanym przez klienta terminie [**ryzyko wystąpienia ograniczeń w dostępności rynku**].
7. **Ryzyko zmienności wyceny instrumentów finansowych:** ryzyko niez uzyskania oczekiwanych wyników finansowych z inwestycji wskutek zmian czynników rynkowych mających wpływ na wycenę instrumentu, w tym w szczególności:
  - zmian natychmiastowych i terminowych rynkowych kursów walutowych oraz ich wzajemnej relacji,
  - zmian natychmiastowych i terminowych rynkowych stóp procentowych oraz ich wzajemnej relacji,
  - zmian innych cen rynkowych specyficznych dla danego rynku i rodzaju transakcji,
  - zmian wzajemnych relacji cen rynkowych,
  - różnic pomiędzy stawkami referencyjnymi przyjętymi dla danej transakcji a cenami rynkowymi,
  - występowania różnicy pomiędzy cenami kupna i cenami sprzedaży dla danego rodzaju transakcji na rynku finansowym oraz zmian tej różnicy.

W przypadku decyzji o wcześniejszym zakończeniu inwestycji Klient może ponieść negatywne skutki finansowe, w postaci negatywnej wyceny wartości transakcji w stosunku do stanu z dnia jej zawarcia [**ryzyko wyceny zawartych transakcji w trakcie jej trwania**].

W dniu rozliczenia lub dniu ustalenia stawki referencyjnej cena, po której zawarta była transakcja, może znacząco odbiegać, od aktualnych cen rynkowych, co może rodzić dla Klienta konieczność poniesienia dodatkowych kosztów i mieć negatywny wpływ na ostateczny wynik finansowy osiągnięty przez Klienta [**ryzyko wyceny transakcji w dniu rozliczenia**].

Ryzyka związane działalnością kontrahentów, emitentów i gwarantów

8. **Ryzyko operacyjne:** ryzyko związane z możliwością poniesienia strat w wyniku nieadekwatnych lub zawodnych procesów wewnętrznych, ludzkich błędów lub błędów systemów komputerowych, a także w wyniku zdarzeń zewnętrznych. Może mieć miejsce błędne lub opóźnione rozliczenie transakcji, jak również mogą zostać przeprowadzone transakcje nieautoryzowane. W wyniku błędów ludzkich lub błędów systemów, jak również w wyniku zdarzeń zewnętrznych, istnieje ryzyko dokonania błędnej wyceny wartości transakcji.
9. **Ryzyko kredytowe:** ryzyko niez uzyskania oczekiwanego wyniku finansowego z inwestycji w skutek niewypłacalności lub niewywiązania się ze swoich zobowiązań przez kontrahenta lub emitenta instrumentów finansowych nabywanych przez inwestora lub będących przedmiotem lokat funduszu. W przypadku funduszy inwestycyjnych w związku z zakładanym udziałem instrumentów finansowych o charakterze dłużnym w aktywach tych funduszy istnieje ryzyko, że niewypłacalność któregośkolwiek z emitentów może negatywnie wpłynąć na wartość aktywów netto funduszu i wartość aktywów netto na jednostkę uczestnictwa. Ewentualna utrata wypłacalności emitenta może skutkować utratą części aktywów funduszu. W przypadku obligacji w razie pogorszenia sytuacji finansowej emitenta zachodzi możliwość nieterminowej spłaty zobowiązań bądź nawet jej zaniechania. Zmiana poziomu ryzyka kredytowego emitenta wpływa bezpośrednio na cenę rynkową papieru wartościowego.
10. **Ryzyko gwarancji:** ryzyko niewywiązania się z zobowiązań przez podmioty, które gwarantują spełnienie określonych zobowiązań innych uczestników rynku, w szczególności gwarancji wykupu papierów dłużnych emitowanych przez przedsiębiorstwa oraz zapłaty kwot umówionych odsetek.
11. **Ryzyko opcji** – ryzyko niewywiązania się z bieżących zobowiązań przez kontrahenta ze względu na przysługujące mu prawo do zmiany wysokości i terminów przepływów pieniężnych z instrumentu finansowego.
12. **Ryzyko koncentracji** - ryzyko niez uzyskania oczekiwanego wyniku finansowego z inwestycji ze względu na nadmierną koncentrację zainwestowanych produktów wobec jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych.

Ryzyka związane z charakterystyką niektórych inwestycji i transakcji

13. **Ryzyko utraty części kapitału w przypadku przedterminowego wycofania lokaty inwestycyjnej lub strukturyzowanej:** ryzyko utraty odsetek i części zainwestowanych środków z powodu potrącenia opłat likwidacyjnych w przypadku przedterminowego wycofania lokaty inwestycyjnej.
14. **Ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania, ryzyko niedopasowania przepływów, ryzyko niedopasowania bazy:** ryzyko nieadekwatnego skorelowania terminów przeszacowania lub rozliczenia, albo kwot przepływów, stóp procentowych instrumentów generujących przychody i koszty odsetkowe dla instrumentów, które mają te same okresy przeszacowania lub rozliczenia, co może prowadzić do nieosiągnięcia zamierzonego celu transakcji zabezpieczającej ekspozycję klienta na wypadek niekorzystnego ukształtowania się kursów walut, stóp procentowych, indeksów giełdowych lub cen towarów. W skrajnym przypadku może dojść do powstania spekulacyjnego charakteru transakcji zabezpieczającej, wskutek czego Klient nie uzyska zamierzonego zabezpieczenia i będzie narażony na poniesienie strat finansowych [**ryzyko powstania spekulacyjnego charakteru transakcji**].
15. **Ryzyko związane ze strategiami opcyjnymi, w tym ryzyko związane z zerokosztowymi strategiami opcyjnymi:** strategie opcyjne umożliwiają zakup przez Klienta opcji finansowanych przez sprzedaż innych opcji; w niektórych przypadkach nominały opcji nie są sobie równe; przy zawieraniu strategii opcyjnych istnieje możliwość powstania po stronie Klienta zobowiązania finansowego podobnego do zobowiązania wynikającego z wystawienia opcji.
16. **Ryzyko obowiązku złożenia lub podwyższenia kwoty zabezpieczenia transakcji:** ryzyko konieczności ustanowienia lub podwyższenia przez Klienta zabezpieczenia wskazanych transakcji pochodnych, również w trakcie ich trwania, jeżeli ekspozycja kredytowa lub rozliczeniowa banku wobec tego klienta z tytułu tych transakcji przekroczy przyznane Klientowi limity oraz w sytuacji, gdy bank nie odnowi Klientowi limitu albo limit zostanie zniesiony, jak również w przypadku, gdy Klient nie posiada przyznanego limitu, a złożone w dniu zawarcia transakcji zabezpieczenie okaże się niewystarczające dla zabezpieczenia ekspozycji kredytowej lub rozliczeniowej Banku (obliczanej przez Bank). Nieustanowienie przez Klienta żadanego zabezpieczenia może skutkować przedterminowym zamknięciem i rozliczeniem zawartej transakcji/zawartych transakcji;

17. **Ryzyko rozliczenia:** ryzyko niewywiązania się z bieżących zobowiązań przez uczestnika transakcji na rynku instrumentów finansowych ze względu na ograniczenia w transferze środków finansowych pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w rozliczenia transakcji.
18. **Ryzyko inwestycji w instrumenty pochodne,** w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne: ryzyko związane z możliwością poniesienia strat w wyniku niekorzystnych zmian parametrów rynkowych, takich jak ceny papierów wartościowych, stopy procentowe, kursy walut i indeksy giełdowe. Ze względu na efekt dźwigni finansowej, możliwość zajmowania krótkiej pozycji oraz stopnia skomplikowania wyceny takiego instrumentu, ryzyko to jest wyższe niż w przypadku instrumentów stanowiących bazę dla tych instrumentów.
19. **Ryzyko związane z reinwestycją płatności kuponowych:** w przypadku kuponowych dłużnych papierów wartościowych ryzyko braku możliwości reinwestowania otrzymanej płatności kuponowej według pierwotnie zakładanej rentowności inwestycji, co powoduje, iż faktycznie osiągnięta rentowność z papieru dłużnego trzymanego przez inwestora do daty wykupu będzie odbiegała od pierwotnie zakładanej.
20. **Ryzyko związane z działaniem mechanizmu dźwigni finansowej:** ryzyko, że zysk lub strata z transakcji mogą więc wielokrotnie przekroczyć kwotę złożonego zabezpieczenia (o ile takie wystąpiło) i zaangażowania kapitału z uwagi na fakt, iż bilansowe obciążenie kapitałowe wynikające z transakcji jest wielokrotnie mniejsze od jej nominału; nawet minimalne wahania notowań rynkowych mogą istotnie negatywnie wpływać na wartość wyceny transakcji.
21. **Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności w działaniu funduszu inwestycyjnego:** ryzyko niezyskania oczekiwanego wyniku finansowego z inwestycji w skutek likwidacji funduszu, przejęcia zarządzania funduszem przez inne towarzystwo, zmiany depozytariusza, zmiany podmiotu zarządzającego portfelem inwestycyjnym funduszu, zmiany podmiotu obsługującego fundusz, połączenia funduszu z innym funduszem lub zmiany polityki inwestycyjnej funduszu.
22. **Ryzyko metody wyceny:** ryzyko, iż w przypadku niektórych instrumentów dłużnych zastosowana metoda wyceny (według skorygowanej ceny nabycia) nie będzie odzwierciedlać faktycznego ryzyka związanego z inwestycją w te instrumenty. W przypadku niewystandaryzowanych instrumentów pochodnych model wyceny stosowany przez fundusz może okazać się nieadekwatny do specyfiki wycenianego instrumentu co, w przypadku zamknięcia pozycji, może negatywnie wpłynąć na wycenę tytułów uczestnictwa.

FORMA OPODATKOWANIA ZYSKU Z INSTRUMENTÓW

Zawieranie transakcji na instrumentach finansowych może się wiązać z konsekwencjami podatkowymi. W celu uzyskania szczegółowych informacji w zakresie opodatkowania zysków z opcji walutowych Klient powinien zasięgnąć porady profesjonalnego doradcy podatkowego, radcy prawnego lub innej osoby, uprawnionej do udzielania porad w przedmiotowym zakresie.

ZASTRZEŻENIA

Niniejszy materiał ma charakter wyłącznie informacyjny. Bank dołożył starań, aby zamieszczone w niniejszym materiale informacje były rzetelne i oparte na wiarygodnych źródłach. Niniejszy materiał nie stanowi oferty w rozumieniu Kodeksu cywilnego.

Informacje zawarte w niniejszym materiale nie mogą być traktowane jako propozycja nabycia jakichkolwiek instrumentów finansowych, rekomendacja inwestycyjna, usługa doradztwa inwestycyjnego, podatkowego lub jako forma świadczenia pomocy prawnej.

Zawieranie transakcji, których przedmiotem są instrumenty finansowe może się wiązać z konsekwencjami podatkowymi. W celu uzyskania szczegółowych informacji w zakresie opodatkowania dochodów z inwestycji w poszczególne instrumenty finansowe, Klient powinien zasięgnąć porady profesjonalnego doradcy podatkowego, radcy prawnego lub innej osoby, uprawnionej do udzielania porad w przedmiotowym zakresie. Niezależnie od informacji przekazanych przez Bank, przed zawarciem każdej transakcji Klient powinien dokonać całościowej oceny jej ryzyka, potencjalnych korzyści i ewentualnych strat, warunków i skutków prawnych, księgowych i podatkowych transakcji, wpływu czynników rynkowych na wartość inwestycji i wynik transakcji oraz w sposób niezależny ocenić, czy jest w stanie sam lub po konsultacjach ze swoimi doradcami podjąć ryzyko związane z daną transakcją.

Instrumenty finansowe oraz transakcje, których są przedmiotem mogą być nieodpowiednie do indywidualnej sytuacji niektórych Klientów. Przed zawarciem transakcji Klient powinien podjąć kroki w celu pełnego zrozumienia warunków transakcji i dokonania niezależnej oceny jej skutków i odpowiedzialności w świetle jego własnych celów i uwarunkowań rynkowych, a w szczególności możliwego ryzyka i korzyści wynikających z jej zawarcia. Ostateczna decyzja o zawarciu transakcji, okresu inwestycji i wielkości zaangażowanych środków każdorazowo należy wyłącznie do Klienta.